

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 76.

Maribor, dne 5. julija 1912.

Letnik IV.

Ali ste že obnovili naročnino?

Današnji številki smo priložili položnice. Kdor je z naročnino na dolgu, naj jo blagovoli poravnati. V eni prihodnjih številkih bomo napravili vsakemu, ki dolguje naročnino, na ovitku rudeč križ. Kdor ga noče imeti, naj se takoj posluži položnice.

Somišljeniki in prijatelji! Pridobivajte Straži novih naročnikov! Straža stane do konca leta samo 6 K.

Anton Martin Slomšek.

Letos dne 24. septembra bo minulo 50 let, kar je nehalo biti blago srce najplemenitejšega slovenskega rodoljuba, našega Slomškega.

Kakor je ob njegovi smrti vsled predbrčke izgube žaloval ves slovenski narod, tako naj letos širna naša domovina v znak hvaležnosti proslavlja ta spomin enega izmed največjih svojih sinov.

Pokažimo se, da se zavedamo njegovih naukov — „ljubite svoj rod, spoštujte svoj jezik!“ In zopet: „slovenščina, beseda mile matere naše, bodi nam ravno tako blaga in draga, kakor zemlja materina, na kateri je tekla naša zibel . . . Prijatelji, ne pozabimo, da smo Slovenci!“ — „Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo zadobili od svojih starih.“ — „Kdor svoj materni slovenski jezik pozabi, zakoplje malopridno svoj talent“ itd.

Kakor je tedaj pretil pogin slovenskemu narodu, ko je veljalo za zatirane Slovence geslo: živeti ali umreti, tako tudi danes lahko gledamo, kako se oholi naš narodni nasprotnik / pripravlja na vojsko proti našemu jeziku, kako hoče potujčiti zemljo, ki so jo v ljubezni močili naši predniki z znojem svojega dela. Slomšek je stal tedaj v prvi vrsti naših na-

rodnih bojevnikov. Učil je svoje ljudstvo božjih resnic, učil ga pa tudi domovinske ljubezni. „Pustite Slovincem dve reči, ki sta nam dragi kot svetle oči: katoliško vero in pa besedo materno. Pade naša prava vera, pade tudi naša sreča, smo tritni Slovenci, bomo tudi zvesti kristjani. In to nam Slovincem čez vse velja.“ Zlate besede!!

Letos ob petdesetletnici njegove smrti naj nam bodo njegovi nauki bodrilo in ravnilo našega narodnega dela. Naše izobraževalne organizacije, naših inteligentov dolžnost je zbuditi v našem ljudstvu — Slomškovega duha!

V narodnem boju je prva sila izobrazba. Kako živo se je naš Slomšek tega zavedal! Pisal je slovenske knjige, v katerih se zrcali vsa njegova domovinska ljubezen, neštokrat je govoril o zlatih narodnih resnicah v živi besedi, sodeloval je pri ustanavljanju našega prvega kulturnega zavoda — družbe sv. Mohorja itd. Bil ni samo bojevnik, bil je tudi naš prvi in največji narodni učitelj!

Naša dolžnost ob petdesetletnem Slomškovem jubileju je, njegove nauke v ljudstvu poglobiti, zbuditi narodno zavest, ljudstvo izobraziti in mirno bomo lahko zrlji v bodočnost, pa naj Südmarka še tako zbira milijone, da kupi našo kri, naj še tako vale skupaj odrešeni in neodrešeni „rajhoveci“ Roseggerjeve kamne, da zgrade most od Belta do Adrije! Narod slovenski bo živel krepkeje, se razvijal še lepše, ker bo hodil tudi v bodoče po stopinjah nekdanjega svojega buditelja Slomškega.

Po načrtu in želji „Slovenske Straže“, ki ima v svojem programu nauke Slomškove, naj bi bile vse naše letošnje prireditve „proslava spomina slovenskega apostola, sina slovenskega kmeta iz Ponikve, Antona Martina Slomškega!“ Njegov duh naj zaveje ob tem spominu po celi slovenski domovini! Naj bi ne bilo kraja, naj bi ne bilo somišljenika med nami, ki bi pozabil letos nanj in bi ne

stopil v vrsto bojevnikov za tisti narod, ki ga je ljubil, za katerega je delal, kateremu je posvetil vse svoje dušne in telesne moči naš Slomšek!

S. podsetorenim izobraževalnim in naravno-obrambnim delom posvetimo letošnje Slomškovo leto in vredni bomo velikega nauka, ki nam ga je on zapisal.

„Naj vam vsem sveti, mladi rojaki, rodoljubnost iz naših grobov, kakor večerno solnce, ki se po hribih in dolinah ozira, katere je na svoji poti lepo obsevalo in ogrevalo ter jim davalo novo življenje. Kakor nam, minila bo vsa posvetna čast tudi vam, za večno slavo torej skrbite! To je rajnih rodoljubov glas — tako vabijo na delo nas. Prijatelji! Slovincem! Rajnih Slovencev posnema bodi naša slava, bodi naše priskrbeno veselje!“

Ne damo se!

Včeraj so se dogodili v državnem zboru v sejni odseki za vodne zgradbe dogodki, ki z drastično lučjo osvetljujejo „ljubezen“ gotovih Slovanov do nas Slovencev. „Slovenec“ od dne 3. t. m. prinaša o tem naslednje telefonično poročilo iz Dunaja:

„Za hrbotom Jugoslovanov in Rusinov so se izvršile spletke, katerih namen je bil hitro, še pred poletnimi počitnicami, zadevo vodnih zgradb spraviti iz odseka. Kakor poroča „Fremdenblatt“, so se Poljaki in Čehi domenili, izključiti od obravnave vodnih zgradbah Slovence, kar so ti upravičeno smatrali za razžaljenje svojega naroda. Ko so Slovenci za te spletke zvedeli in se jim je povedalo, da se v ta namen hoče tudi omejiti govorniško svobodo, so se odločno uprli. Dr. Korošec je v današnji seji odseka za vodne zgradbe zahteval, naj se popravi včerajšnji zapisnik. Predsednik Udržal je to popolnoma protipostavno odklonil. Dr. Korošec je energično ugovarjal, predsednik pa mu je odvzel besedo. Slovenci in Rusini so na najodločnejši način ugovarjali predsednikovemu nasilstvu. Bili so hrupni prizori. Dr. Korošec je s pestjo bil ob mizo ter klical, da si ne pusti kratiti svobode govora. Protoko-

PODLISTEK.

Kozel „štok“.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Proti večeru je že postal po stari navadi glasen in kričal je, ne vem ali od žalosti ali pa — veselja:

„Katra! Barbi sem zaženil 50 goldinarjev, tebi pa, če me vzameš, 100 goldinarjev!“

Nič ni odgovorila Katra na tako govorjenje iz moških ust, ker jej še ni nikdo kaj takega do sedaj povedal.

Lukuš pa je vedno kričal na vse grlo, se zdaj jokal, spomnivši se rajne, zopet malo zamočil jezik in solze, naposled pa je trdo zadržal pri mizi.

Sramežljiva Katra jo je urno pobrisala, ko je dedec zasmrčal, ker je dobro vedela, da se ne spodobi svatovati že na dan pogreba.

Lukuš je pa vlekel dreto, na klopi, kamor so ga bili položili, celo noč do belega dne. Še le rumeno solnce ga je prebudilo iz ponočne svatbe, zaprl je usta, omeneal si oči, zamokkal parkrat s suhim jezikom in smuknil skozi vrata, meneč: saj me nikdo ne bo opazil, za par dni bo pa že vse pozabljeno.

Toča komaj je prestopil prag krčme, so ga že pozdravili gospod župnik, ki so molili brevir pred župniščem, z ostrim pogledom.

Lukuš se je jel praskati za ušesi, vlekel je klobuk na oči in se delal kakor da bi ne videl gospoda, pa vse skupaj mu ni nič pomagalo.

Gospod župnik so se vstopili pred njega, ostro rekoč:

„Tako, ali te ni sram, kako si se pa obnašal včeraj?“

Lukuš je skesano pobesil oči in jedljal:

„E . . . e, gospod, nič kaj ne zamerijo, saj vejo, da v preveliki žalosti človek nič kaj pametnega ne stori.“

„I, kaj“, so se oglasili gospod, „prevelika žalost, se le pijan si bil.“

„A, ja, ja“, je godel Lukuš, „tisto pa bi tudi znalo biti“, in kopal z nogo kakor konj, ki ne more potegniti.

„No, naj ti bo za enkrat“, so se sglasili zopet gospod, ko so videli skesanega grešnika pred seboj, „pa vedi mi, da se nikakor ne spodobi, da bi takle stari pehar, kakor si ti, še take žlabodral!“

„Hvaljen boži Jezus Kristus!“ je spoštljivo pozdravil Lukuš in stopal proti domu.

Eh, si je mišlil, če so mi gospod koj tako na kratko odpustili, gotovo tudi Barbka na onem svetu ne bode držala jezice.

Skrbno se je ognil na potu domu tudi Pištaklove Katre, se zaprl v svojo kajšo in celi teden pridno šival . . .

Prišla pa je sobota, dan, ki se ga veseli vsak delavec, zakaj bi se ga še Lukuš ne? Kmalu popoldne je prenehal z delom in trdno sklenil: jutri pa v sv. Juriju k poznemu opraviču in sicer mimo Katri-ne kajše. Še prav skrbno se je napravil v nedeljo zjutraj, prižga, si pipico in jo užgal proti Katri.

Ko je pa korakal mimo njenih okenj, je nalašč bolj na trdo stopal, tako da je morala Katra slišati. Seveda, kdo bi pa Katri tuči zameril njeno radovednost, saj je bila Evina potomka, povrh pa se je še redkokečaj kdo zmotil skozi njeno dvorišče: za brzo je stala na pragu in radovedno pogledala po prišlecu.

Lukuš je začutil že v hrbet Katri skilav pogled, stopil nalašč z jedno nogo preko prelaza, kakor bi hotel naprej iti, nato pa se je nehote nekoliko obrnil in se sosedu kaj prijazno namahnil, rekoč:

„No, Katra, le hitro se napravi, greva skupaj v Št. Jurij!“

Katra je zarudela pri teh laskavih besedah, povsila glavo in vprašala:

„Kaj bi pa ljudje rekli, ko bi našu videli vkup hoditi?“

„E, Katra, bodi pametna, kaj nama ljudje že mar; če greva skupaj, to še pa vendar ni nič pregreš —“

Ni še izgovoril Lukuš zadnjih zlogov te besede, že se je slišal glasen trrk v njegov hrbet in kakor je bil dolg in širok, je ležal na zobeh in trebuhu v mlakuži preko prelaza.

Kozel „štok“ je pa še stopil s prvima nogama na prelaz in resno pogledal na z blatom ostrafovanega Lukuša; ko je pa premotril, da je dobro upravitel, jo je mahnil počasnih korakov nazaj po svojih opravkih.

Katra se je režala na vse pretege; Lukuš pa je, predno je skobacal na svetlo, še parkrat zacepetal z nogama po mlaki.

Maščevalec pogled in par krhkih kletvic, nič boljših od onih, ki se začenjajo s haštrumom, je pogljal za štokom, nato pa dvignil roko in zaupil:

„Baba! Ti se še režiš moji nesreči, pa to ti že povem, če čobim tega mufastega kosmatinca na svojem, naenkrat ga ustrelim!“

„Prav ti je“, se je obregnila Katra, „še kozlu se gabi tvoje neumno govorjenje, kar bi se človeku ne!“ „Molči, babura, o celi stvari, če me raztrobiš po Št. Juriju, te preklestim, da boš škilila ne samo na konec nosa, ampak tja noter do ušes.“

„Kaj bodeš preklinjal in me zmerjal“, se je opravičevala Katra, mar sem ti jaz naščula na tebe kozla?“

„Tiho! Tiho, Katruša, tvojemu marogastemu kozlu bodem že eno zapalil na kožo“, je godrnjal Lukuš in se kotalil proti svoji bajti.

Tisto nedeljo ni izpolnil Lukuš svoje dolžnosti kot kristjan, ampak celi dan je tuhtal, kako bi se z nosil nad rogačem.

li, knjige, ki so bile na mizi, so letele na tla. Rusinski poslanec Budzinowsky je skočil na mizo ter se na mizo vlegel ter pometal na tla, kar je bilo še na mizi. Dr. Korošec je zagrabil neki uradni koledar in ga vrge na mizo. Ko je izvrševal Udržal nasilje, so Slovenci klicali: To je tovariš iz Slovanske Enote! Tako postopa Slovan proti svojim bratom! Vihar je trajal več minut. Dr. Susteršič je klical: Ne dopuščam, da bi se članom mojega kluba na tako protizakonit in illegalen način odvzemala beseda! Ropot je trajal neprestano dalje. Naposled je moral Udržal sejo prekiniti in so se vršila pogajanja. Dr. Korošec je obstal na popolnoma pravilnem stališču, da se mu mora takoj po zopetni otvoritvi seje dati besedo. Udržal se je branil ter je vsled tega moral sejo zaključiti. Skoro ni pričakovati, da bi bila še kaka seja tega odseka pred poletnimi počitnicami in že to pomenja zmago Slovencev v boju proti vodnim cestam.

O dogodkih samih še to:

Zvečer je imel Hrvaško-slovenski klub sejo, v kateri se je izrekel solidarnim s poslanci-člani vodno-gospodarskega odseka z dr. Susteršičem, dr. Korošcem in Gostinčarjem. Izrekel jim je tudi zahvalo in priznanje, da so na tako energičen način branili parlamentarne pravice kluba.

Tekom včerajšnjega popoldneva in večera se je vršilo med strankami več pogajanj, da bi se poravnal spor, ki je nastal vsled dogodkov v vodno-gospodarskem odseku. Po poročilih nemških listov se je doseglo samo toliko, da se bo vršila danes formalna seja odseka, v kateri bo podal predsednik Udržal neko izjavo, ravno tako tudi poslanci, ki so v zadevo zapleteni. Do stvarnih razprav v odseku pa pred jesenjo skoro gotovo ne bo več prišlo.

Toliko o dogodkih samih. Naj nam bo dovoljeno pridjati nekaj opomb, ki nam silijo v pero.

Ce prav bodo omenjeni dogodki samo epizodične vrednosti, so vendar simptomatični. Kažejo, kako so Čehi in Poljaki veliki pospeševalci slovanske vzajemnosti samo v velikih in lepih besedah, v dejanjih pa nikakor ne. Že večkrat so imeli Jugoslovani priliko okusiti „hvaležnost“ Čehov za zvesto sodelovanje v težkih dneh in zopet so prejeli eno odplačilo na obroke. Brez ozira na nas so se Čehi in Poljaki postavili na svoje egoistično, strogo lokalno stališče in bi radi iz skupnih državnih blagajin pobasali nekoliko stotisoč milijonov, če prav bi se nam s tem zgodila največja, vnebovpijoča krivica. In ker so se naši poslanci temu uprli, ker niso hoteli dopustiti, da bi šel ves denar na sever, se jih je pa hotelo ukrotiti z neparlamentarnimi sredstvi, s protizakonitim nasiljem.

Brilka ironija na slovansko vzajemnost so ta dejstva zlasti sedaj, ko je še komaj polegel hrup — praških slavnosti. Ravno tisti ljudje, ki so se v Prazi topili ljubezni do nas Jugoslovancev, ki so ginjeni pritiskali zastopnike slovanskega juga na kipeča srca in prisegali neomajno zvestobo na vekov veke, so v trenutku, ko je bilo treba pokazati ljubezen še dejstveno, ko bi se naj bilo skočilo našim že od Nemcev dovolj izžemanim in od nekdanj zapuščenim deželam ne v donečimi besedami, ampak z dejanji na pomoč, hladni do dna duše obrnili hrbet. Se več! Po natančno premišljenem načrtu so hoteli ti ljudje stopiti svojim jugoslovanskim pobratimom od včeraj za vrat. Nehajmo. Trpkih besed, ki nam silijo v pe-

ro, je preveč. *Difficile est, satiram non scribere.* Toda, kaj satira? To je prenežno in premilo. Clovek bi se najrajši izživel v peklenko žgočih sarkazmih na slovansko frazerstvo.

Se en drug nauk nam dajejo včerajšnji dogodki. Sicer smo imeli že ponovno priliko, doživeti slične nauke, toda čim večkrat se ponavljajo, tem prej jim bomo verjeli in jih vpoštevali vsepovsod. Če hočemo kaj doseči, glejmo in skrbimo, da bomo sami močni. Le kolikor bomo sami zmogli, na to lahko računamo. Vsako zavezništvo presoajamo kot trezni računari in brez vsakega idealnega naleta. Bodimo vedno pripravljeni, da se zaključiti zavezniška pesem, kakor že večkrat, brez sentimentjalnosti se vdamo v položaj, a bodimo vedno pripravljeni in oboroženi, da nas ne bo zadela razdružitev nepričakovano. Nobena zveza, nobena taktika nam ne sme biti sama sebi namen, ampak samo sredstvo v dosego naših zahtev. Brez ovinkov boji povedano: Odločnost, neizprosna moč, s katero so nastopili včeraj naši poslanci, nas veseli. Še ni dolgo, ko so bile vezi med Jugoslovani in Udržalom zelo ozke. Udržal je bil v naših krogih ena najsimpatičnejših oseb. Ko je pa včeraj — sua sonte ali po naročilu, to je vse eno — hotel zmagati z ilegalnostjo, so mu naši poslanci brez ozira na preteklost korajžno zaklicali: Ne damo se! in to takoj tudi v dejanjih dokazali. In Hrvaško-slovenski klub se je kot en mož postavil za svoje zastopnike v odseku. Tla zaupnost v lastno moč mora človeka radostiti. Kaže jasno, da se je naša delegacija v državnem zboru že mnogo naučila, da brez ozira na levo in desno dela samo za koristi svojega ljudstva.

Trdno sklenjene vrste ljudstva, na čelu pa neustrašeni voditelji: ni je sile, ki bi nas strla, nikomur se ne damo!

L. Kemperle.

Politični pregled.

Hrvaško-slovenski klub.

Danes dne 4. julija zvečer je imel Hrvaško-slovenski klub pod predsedstvom načelnika in dež. glavarja dr. Susteršiča sejo, kateri je prisostvoval tudi član gosposke zbornice dvorni svetnik vitez pl. Vukovič. Na predlog klubovega načelnika se mu je med vsestranskim živahnim odobravanjem izrekla zahvala in priznanje za njegov govor v gosposki zbornici. Vsled današnjih dogodkov v vodno-gospodarskem odseku se je nato enoglasno sklenilo sledeče:

Hrvaško-slovenski klub izraža svoje mučno začudenje nad tem, da je načelnik vodno-gospodarskega odseka na način, ki je proti poslovnemu redu, odtegnil besedo podpredsedniku poslancu dr. Korošču. Klub izreka članom vodno-gospodarskega odseka, poslancem dr. Susteršiču, dr. Korošču in Gostinčarju zahvalo in priznanje, da so energično odbili nameravano parlamentarno nasilje, se izjavlja z njimi solidarnega in je pripravljen, da brani z vsemi sredstvi parlamentarne pravice Hrvaško-slovenskega kluba napram vsakemu. Klubovemu načelniku dr. Susteršiču se je izrekla za energičen nastop za parlamentarne pravice Hrvaško-slovenskega kluba posebna zahvala.

Koj na prvi pogled je zagodel:

„Jazbec, ti pošast ščetinasta, bodem ti že dal svinca pod rep.“

Skrbno si je še kot lovec, večak v tej stroki, ogledal lego njive in napravil celi bojni načrt. V Dravo ne bode bežal mrcina, na levem koncu njive ga bodem čakal jaz, na vrh pa, od koder prihaja, bodem postavil pa Petelinovega Lekša s puško; tako je sklenil Lukuš in se brzih korakov napotil do prijatelja Lekša.

Ta je kar kimal in cmakal, ko mu je pripovedoval Lukuš o jazbecu, kakor da bi imel že jazbečovo pečenko pod zobom. Vse se mu je dopadlo, kar mu je nasvetoval Lukuš, le to me, zakaj bi ne šla oba s puškami; zakaj bi se podajal Lukuš v tako nevarnost in šel nad tako nevarno zverino le s capinom.

„Le počakaj“, ga je pomiril Lukuš, „vidiš, sedaj ne sveti dolgo mesec in kaj pa hočem v temi s puško; drugič je pa tudi koža več vredna, če ni kar nič prestreljena. Še ti, Lekše, pazi, da ne bodeš v temi, ako bi se jazbec obrnil navzgor, prasknil po meni. Ti bodeš lažje streljal na planem, jaz pa v visoki koruzi ne opraviš nič s puško.“

„Dobro, dobro“, je pritrjeval Lekš, „če ga pa dobiva, bode pa imel vsak polovico, kaj ne?“

„I, seveda“, je kimal Lukuš, „kar celega bova pekla, sedaj ti je toust od koruze, še svene se zre, kaj bi se še taka zverina ne. Tako okoli večne luči priidi do moje kajše, potem pa greva skupaj“, je še dodjal Lukuš in se vrnil domov.

Ni se še oglasil zvon k „Ave Marija“, jo je že prikimal dolgi Petelinov Lekše k Lukušu.

„Se še ne mudi, dragi moj, tukaj le se vsedi, potem bodem pa nekaj prinesel za žledece, da naju ne bode zeblo. Bog ve, kako dolgo bodeva morala čakati na preži“, je počasi govoril Lukuš in privlekel iz omare precejšnjo mero slivovke.

Lekš si ni pustil dvakrat reči in oba sta si po-

Državni zbor.

Dunaj, 3. junija.

Po otvoritvi seje se je prešlo takoj k dnevnemu redu, k tretjemu čitanju budgetnega provizorija in sicer na glasovanje. Proračun je bil sprejet s potrebno dvotretjinsko večino. S tem je najvažnejše predpovratno delo dovršeno.

Za tem se je vršila generalna in specialna debata o poročilu justičnega odseka radi vojaško-kazenskega pravnega reda za vojno in domobranstvo. Poročevalec dr. Isopescul izvaja, da je novi vojaško-kazenski pravni red velike kodifikatorične vrednosti in bo veljal za cela stoletja. Zbornica naj pokaže, da ima dovolj moči in tudi smisla za velika kodifikatorična dela in vlača ne bo imela več povoda, da bi odlašala z drugim velikim legislativnim delom, s kodificiranjem materijalnega kazenskega prava.

Za njim je govoril manjšinski poročevalec dr. Liebermann, ki je naglašal, da nadkriljuje novi vojaški kazenski pravni red v nekem oziru celo civilni kazenski pravni red.

Govorila sta še poslanca Leo Winter in dr. Ofter, za njima pa justični minister dr. Hochenburger, ki se je kar cedil samega veselja nad novim vojaško-kazenskim pravnim redom. Govorilo je še več poslancev, na kar se je debata zaključila.

Po govorih obeh generalnih govornikov se je vršilo glasovanje. Novi vojaški kazenski pravni red je bil v drugem in tretjem pranju sprejet, odklonjeni so pa bili vsi spremenjalni predlogi.

Na vrsto je prišlo na to več nujnih predlogov dr. Schürffa in tovarišev radi uvrščenja vinogradov z ameriškimi nasadi v nižje razrede in predlog o vračanju posojil za po trtni uši poškodovane vinograde.

Slovenski poslanec Jarc je opozarjal na veliko škodo, katero trpijo avstrijski vinogradniki vsled uvažanja ogrskih vin. Slikal je kranjske vinogradniške razmere, ki so tesno spojene s pojavom trtne uši in izseljevanjem. Vrhu tega je pa vinoreja ogrožena vsled raznih uim. Govornik zahteva od vlade, da vpelje obligatorično zavarovanje zoper neugode, opozarja na tozadevno vpeljavo v Bulgariji in slednjim naglašja, da je skrajno nepremišljeno, če vlada ravno sedaj, ko je treba vinoreji večje opore, z brutalno silo iztirjava brezobrestna posojila. Rok za vrnitev brezobrestnih posojil bi se moral po možnosti podaljšati; v slučaju elementarnih neugod bi se pa morala ta posojila črtati.

Nato je bila seja ob 7. uri zvečer zaključena. Prihodnja seja se vrši jutri v četrtek dne 4. julija.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 3. julija.

Gosposka zbornica se je danes sestala k seji, da reši proračunski provizorij in brambne predloge. Razvila se je zelo živahna in zanimiva debata, v katero so posegli zlasti slovanski člani zbornice, in med temi posebno češki član profesor dr. Goll, in dalmatinski član dvorni svetnik Vukovič. Prvi se je zlasti obširno bavil z avstrijskim vprašanjem ter se je zavzel med drugim tudi za slovensko vseučilišče. Dvorni svetnik Vukovič je obširno razpravljal o jugoslovanskem vprašanju ter zlasti zelo energično protestiral proti absolutističnemu režimu na Hrva-

dajala steklenico tako dolgo, da je bila prazna in da sta oba krvavo gledala.

„Sedaj pač pojdiva“, je opomnil Lukuš.

Postavila sta se, kakor je bilo dogovorjeno: Lekš je kolovratil na vrh, Lukuš pa je zastražil glavni uhod do njive s capinom. Dolgo sta čakala in stemnilo se je bilo že popolnoma.

Lekše je dolgo časa zdehal, bulil v temo; pa nič ni prišlo. Malo natrkan je kmalu začel dremati, cevljal je en čas sem ter tja, naposled pa je raztegnil svoje ude po dolgosti in širokosti ter prav trdno zasmrčal.

Bolj vstrajen je bil Lukuš, ker so mu preganjale spanec maščevalne misli. Pazno je poslušal na vse strani, večkrat je celo vstal, ker se mu je zdelo, da se bliža zver; toda vselej je spoznal, da je sama domišljija.

Ura je bila deset — pol najstih — pa nič, vse tiho kot v grobu. — Bam — se je razleglo raz zvonika in Lukuš je naštel najstih udarcev. Mrazljinci so mu leteli pri tem zvoku z vona po hrbtu, — strel se je po vsem životu, ko je padlo najstihkrat kladivo in vzdihnil je:

„Harum bigum, na Tumplovi njivi sem, kaj če pride sam ta rajni po mene? U — da nisem pomislil na to; piši me v uho še koruza, strah je pa le strah!“

Tako je na tihem vzdihoval strahopetni krojač in iskal slednjič tolažbe in korajže v molitvi. Molil je in molil, kar je vedel in znal, pa vedno so mu uhažale misli na groznega haštruma. Izrekel je še ravno:

„Še jeden očenaš za taiste duše, ki po trnju letajo in se skozi svisle prepeljavajo“, — pa ga je naenkrat tako pretreslo po vseh udih, da mu je padel capin iz rok in si je ubogi Lukuš z rokama zakril obraz, da ne bi gledal teh groznih pošastij, ki so se vedno vzdigovale pred njegovimi očmi, pa zopet se potapljal v temo.

(Dalje prih.)

Katra je pa po ženinem odhodu zaprla štoka v hlev, nato se je pa podala proti cerkvi s trdnim sklepom, Lukušu prizanesti z jezikom.

Na potu v cerkev pa sta se srečali s Stoparjevo Leno, staro prijateljico. Med vsakdanjim pogovorom pa je Katri kar naenkrat ušel smeh in Lena je tako dolgo tiščala v njo, da jej je Katra zaupala celo skrivnost, seveda pod trdno obljubo, da ne bode nikomur dalje pravila.

Bila je pa Stopar Lena tudi že večletna vdovica in hitro jej je šinila pametna misel v glavo: čakaj, si je mislila, Lukuš ne bode nikoli tvoj; zakaj bi pač moj ne bil? Kratkot malo, nazaj grede iz cerkve je že vse govorilo o Lukušovi snubitvi, o štoki, in cela dogodbica je bila še vsled usnega izročila precej osoljena.

Lukuš je kar pihal od jeze, ko je zvedel, kar se trosi okrog o njegovi osebi. Rad bi bil Katro nakresal, pa se ni prav upal, češ, babura je še precej hajda, kaj pa če bi ona mene, potem pa že imam; nič, če sem prebolel celo Barbčino smrt, pa bi tega kozlovega sunka ne!

Tako se je tolažil krojač Lukuš, obiskal parkrat mesto v St. Juriju na Breznem službo božjo in zavezal s časoma ljudem, posebno pa še ženskimi klopotcem jezike. Odslej se je pa skrbno ogibal Katri ne kajše. Njenemu jeziku je tudi odpustil, štoka pa je še vedno sovražil prav iz dna svojega srca, le priložnosti za maščevanje ni bilo.

III.

Marljivo je sival Lukuš in pridno obdeloval polje. Žito mu je obetalo bogato žetev; koruzo je skrbno okopal, že celo ogrnil, in od sedaj jo je hodil od dne do dne gledat, ker se je tako lepo klasila. Ko je nekega jutra zopet pregledoval svoje njive, šel je še tudi pogledat na Tumplovo, kjer je imel najlepšo koruzo.

Kako se je pa prestrašil, ko je opazil, da je četrtina koruznih stebel polomljenih, klasi pa ali do cela, ali pa na pol objedeni.

kem. — Gosposka zbornica je sprejela v vseh čitanih proračunski provizorij in vojaško-kazenski pravni red za skupno armado in domobranstvo.

Vlada in službena pragmatika.

Odsek za državne nameščence je imel dne 2. t. m. sejo, v kateri je minister notranjih zadev ponovno preciziral stališče vlade napram službeni pragmatiki. Povdarjal je, da vlada vstraja neomejeno pri junktimu med službeno pragmatiko in takozvanim malim finančnim načrtom. To stališče bode vlada zastopala tudi v gosposki zbornici. Vlada se nadeja, da se bo poslanska zbornica mogla v jeseni na novo baviti s službeno pragmatiko na podlagi sprememb, ki jih sklene gosposka zbornica.

Dunaj, 4. julija.

Pred počitnicam smo. Zbornica dela s polnim parom.

Današnje sejo je otvoril zbornični predsednik dr. Sylvester ob 11. uri popoldne. Po prečitaniu došlih vlog sta bila brez debate v vseh branjih sprejeta dva zakonska osnutka, zadevajoča pupilarno varnost odpisa razdelbnega dolga dalmatinskega posojila za melioracijski sklad, istotako šlezijskega.

Nadaljno točko dnevnega reda so tvorila poročila odseka za pomorsko plovbo in ribarjenje na morju. Poročevalec poslanec dr. Rybar je poročal o zavarovanju zoper nezgode, ki bi se naj raztegnilo tudi na morske nezgode. Poročevalec Pittoni je poročal o bolniškem zavarovanju pri mornarskih obratih in poročevalec dr. Bugatto je pa poročal o mednarodnem dogovoru pri pomorskih nesrečah. K tem predmetom so govorili razni poslanci. Končno so bile pa sprejete vse tozačetne zakonske predloge.

Nato je prešla zbornica k nadaljnji točki dnevnega reda, k zakonu o regulaciji Donave. Govorili so razni poslanci, med njimi koroški slovenski poslanec Grafenauer. Konečno je bila ta zakonska predloga v drugem in tretjem branju sprejeta.

K nadaljnji točki o inženirskih komorah je tudi govorilo več poslancev, med temi poslanec Demšar. Tudi ta zakonska predloga je bila v vseh branjih sprejeta.

K nadaljnji točki dnevnega reda o pogodbi z donavsko paroplovno družbo, so govorili poslanci dr. Steinwender, Glöckel, Choc in generalna govornika Jedek in dr. Kolischer. Tudi ta točka dnevnega reda je bila v vseh branjih sprejeta.

Nato se je pričelo posvetovanje o predlogu poslanca Friedmanna in tovarišev o hišno-najemniškem davku. Tudi k tej točki so govorili razni poslanci. Končno je bila sprejeta v drugem in tretjem branju tudi ta zakonska predloga.

Sejo je ob 9. uri zvečer zaključil podpredsednik Pernerstorfer.

Prihodnja seja jutri v petek ob 11. uri popoldne.

Zbornica je danes zelo pridno delala. Seja je bila primeroma mirna, samo enkrat je bilo prišlo do spopada med socialdemokrati in Rusini. Počitnice se začnejo jutri ali pa še le v soboto.

O žganju.

Nekaterim že preseđa in se studi neprestano zabavljati nad njim ljubo, vsakdanjo pijačo. Saj znajo že na pamet, kar govore gospodje nasproti — vedno isto in vsi enako in to ni težko umeti. Zato pa hočem enkrat to reči drugače prijeto. Naj nihče ne pravi, da žganjar zapravlja denar, zdravje in pa življenje; ne, ampak recimo: s žganjem se človek postara, pokrepča in vse to po ceni!

1. Da se z žganjepitjem postara, to je pač očitno. Gotovo poznate kakega moža, ki je pošten žganjar; ali za denar ali zastonj. (Nekateri se radi zgubijo, ko je treba plačati!) Seveda nekateri poreko tu: Če ne bi bil pil, bi bil dočakal še večjo st. prost. Ali pa: Menda pa ni bil žganjar od mladega, ampak je bolj pozno začel. In pa: kdo ve, ali ga vzdržuje ravno žganje, ali ne morda druge moči, ali ne Oni, ki v svoji prizanesljivosti čaka grešnika do pozne starosti ter mu da čas za pokoro.

Če se pa ne more ravno reči, da žganjar dočaka lepo starost, se pa lahko reče: pravi žganjar se prav postara! In to še prav zgodaj in prej nego še drugi ljudje in sicer ravno zaradi žganja! Saj se to vendar pogosto vidi in skusi.

Tu je na primer kovač Miklavž; po letih šteje komaj 50, ali izgleda, kakor da bi jih imel najmanj 10 več; le pogleda njega in njegove trezno sošolce, vrstnike! Glejte le njegove blede sinje ustnice, in zdaj blede, zdaj rudeči obraz in trde globoke brazde na njem, da nobeno oralo ne napravi tako rednih po njivi.

Glejte, kako mežurka in kako se mu oči solzijo kot bi hotel iti sam za svojim pogrebom. In kako se mu tresajo roke, posebno zjutraj, da prastari mamici pri kolovratu ne tako; in kako okorno trdo, negotovo stopa! Čujte njegov glas, posebno predno začne piti, kako se tresne, kako doni mlahavo ubito, kot razglašena trobenta in jecja, kakor hudodelec, ki taji pri mučnem zaslišanju.

Poglejte njegovo delo, koliko časa ostane pri njem in koliko more še podelati; vprašajte ga, kako je njegovo spanje; pa, kako je z njegovimi počutki, spominom — in potem pridite in povejte mi, ali se človek ne postara s žganjepitjem?

Cesar.

Včeraj dne 4. t. m. se je odpeljal naš cesar v spremstvu generalnega pribočnika grofa Paara v Išč. Očinstvo je priredilo cesarju burne ovacije. Zdravstveno stanje našega cesarja je izborna.

† Poljedelski minister dr. Braf.

Dne 4. t. m. se je vršil pogreb pokojnega poljedelskega ministra dr. Brafa iz višehradске kolegijate cerkve. Pogreb je bil preprost, brez vsega zunanega bliščaja, kakor je bila to ranjkega poslednja volja.

Cesarja je pri pogrebu zastopal višji dvorni lovski mojster grof Thun, nadvojvodo Karola Franca Jožefa pa polkovnik Zdenko princ Lobkovic. Navzočih je bilo tudi več ministrov in drugih višjih državnih dostojanstvenikov ter velika množica državnih in deželnih poslancev.

Vojni proračun za leto 1913.

Kakor javlja dunajska večerna „Zeit“ od dne 3. t. m., je proračunska komisija v skupnem vojnem ministrstvu že sestavila proračun za leto 1913. Potrebščina armade za leto 1913 znaša 400.000.000 K. Potrebščina za mornarico znaša 140.000.000 K. Skupna potrebščina torej 540.000.000 K, pri katerih pa niso vpoštetih stroški za domobranstvo in za honved. Od te potrebščine odpade 36.500.000 K na izdatke, ki so potrebni vsled zmanjšanja vojaške službene dobe od 3 na 2 leti.

Dr. Brafovo nasledništvo.

Za začasnega naslednika umrlega poljedelskega ministra dr. Brafa je imenovan notranji minister baron Heindl, kateremu je cesar izročil vodstvo poljedelskega resorta.

Češko.

Praške slavnosti.

Slavnosti so se končale v ponedeljek popoldne. Vesti o samoumoru nekega nemškega študenta niso resnične. Pač pa se je ustrelil trgovski praktikant Volbrecht, ki se je v neki češki gostilni sprl s Sokoli. S prepričkom so nadaljevali še na cesti. Volbrecht je ustrelil dvakrat in težko ranil nekega Sokola. Ko so ga zasledovali in ni mogel ubežati, se je ustrelil.

Na Prikopih so trajale demonstracije na to do polnoči.

Drugače je bilo v Pragi mirno, če prav so buršaki na najdrznejše načine hujskali. Vsi njihovi nameni, izzvati v Pragi izgrede, so se izjalovili.

Palackýjev spomenik.

Palackýjev spomenik, ki je postavljen na Palackýjevo trgu ob Vltavi, je veljal 525.000 K. Izdelal ga je češki kipar profesor Sucharda v modernem stilu. Palacký je vpodobljen sedeč nekako podobno kakor Goethe na dunajskem spomeniku. Na praškem spomeniku je pa Palackýjeva postava le središče velike skupine z alegoričnimi figurami. Za sedečim Palackým se dvigajo skupine visoko, kakor da se vspejajo v boju; odtod se širi lok na obe strani in se zaključuje z drugimi alegorijami. Strokovnjaki priznavajo delu veliko umetniško vrednost. Prostor je zelo primeren za spomenik.

Morali boste priznati, da šnops še nobenega ni pomladil — razen morda za kako uro in na videz — ali postaral, zgodaj postaral in strašno postaral pa jih je mnogo.

2. Tudi je res, da je šnops zelo močna pijača. Saj se vidi, da vrže steklenica najmočnejšega hrušta na tla. Seveda: kdor noče videti, pa ne vidi, in naši nasprotniki nočejo spoznati moči te pijače. Zato treba pač dokazati.

Tu je na primer krojač Matej. Boječ, malosrčen možiček je; nič nima, nič ni, žena ga ima pod oblastjo, da se kar tresne pred njo in vteče skozi postranska vrata.

Ali pogledajte ga tam za mizo, kak junak je pri puščici v besedah! Ali nima gobca in se hrupi in čeljusti — kakor bi bil najbogatejši, najmodrejši in najbolj razumen? Ali ne pravi naprej in naprej, da mu ne sme nihče ukazovati ih da se nikogar ne boji, naj mu le kdo pride blizu!

Ali ne pravi takih, da se morate vi vsi skrivati proti njemu? Ali ne hrupi po mizi, da odskakujejo ohtelci in ali ne bruha ostudnih kletvic?

No, kaj pa je napravilo takega junaka iz borenega šivankarja?

Birt mu je namalal tretji pudelč. Pa recite, da ne da šnops moči in duha!

Tu je moj sosed Nace. Šel je zjutraj od doma z lopato na rami; hotel je speljati vodo iz jarkov na svoj travnik. Kajti gnoja je malo in voda je svoje glavna, treba jo je napeljavati, kadar je, kajti, če odtete, se jej ne more pomigniti, naj pride zopet navzgor. Torej treba zdaj to storiti: Ko bi ne bilo tako nujno, bi bil ostal doma; saj ima doma bolno ženo; ali pa bi bil šel zanjo k zdravniku, ali bi bil šel plačati obresti k posojilnici, ali kaj se hoče: ono delo z vodo je bolj nujno, nič ne more zadržati pridnega moža.

Toda ne, stoj! Iz pekove hiše ga pokliče dober prijatelj le za „četrt ure.“ Tam je šnops in — zvečer sedi Nace še tam. —

In ko ga spravijo po noči domov, tedaj je potok odtelkel v dolino, pri ženi se je mrzlica zvišala, in zaigran je denar, ki ga je imel nesti za obresti. Toliko zmore šnops: o pravem času; ali ni torej nekaj močnega!

Ogrsko.

List „Az Est“ javlja, da je doznal iz dobrega vira, da je Julij Justh naslovil na vladarja pismo, v katerem se odpoveduje časti tajnega svetnika. Julij Justh se sedaj nahaja v Karlovih varih in je pred svojim odpotovanjem izročil pismo poslancu grofu Mihaelu Karolyju, da je odpošlje na kabinetno pisarno.

V pismu navaja Justh iz odloka, s katerim je bil imenovan za tajnega svetnika, pasus, v katerem je rečeno, da je imenovan tajnim svetnikom za svoje zasluge za prestol in domovino. Dalje pravi Justh v svojem pismu, da je skušal vedno storiti svojo dolžnost napram vladarju in domovini ter ne bi bil odrekel niti potrebnega ojačenja armade in brambene reforme, temveč je samo zahteval, da se pred brambeno reformo izvrši volilna reforma. Od dne 4. junija dalje in do dne, ko je bil izvršen tako težak atentat na ustavo, je on neprenehoma izpostavljen veksacijam policijskih organov. Dne 18. junija je bil celo v nevarnosti, da ga policaji presekaajo s sabljo. Justh zato vprašuje vladarja, če smatra združljivo z dostojanstvom tajnega svetnika način, kakor se sedaj postopa proti njem. Zato prosi vladarja, naj odloči. V vsakem slučaju je pripravljen se odpovedati časti tajnega svetnika, katero čast smatra v njegovi osebi žaljeno na najhujši način.

Galicija.

Lvovski župan je javil cesarskemu namestniku, da je od 100 občinskih odbornikov odločilo 85 odbornikov odborniško mesto. Mestni zastop lvovski bo razpuščen.

Srbija.

Po kraljevem ukazu je imenovan za ministrskega predsednika in ministra notranjih zadev Marko Tričković, za finančnega in stavbnega ministra Mihaljo Ilić, za zunanjega ministra Ivan Jovanović. Tričković je bil do sedaj notranji minister.

Rusija.

Dne 3. t. m. je odplul ruski car Nikolaj iz Petrograda na svoji ladiji proti Baltičskemu portu, koder se snide z nemškim cesarjem Viljemom. Pri sestanku obeh vladarjev se bo baje izvršila zaroka princa Adalberta pruskega z najstarejšo hčerko ruskega carja, s veliko princesinjo Olgo. Ruskega carja spremlja ministrski predsednik, vojni minister ter minister zunanjih zadev Sasonov in podadmiral Gregorovič. Sestanek obeh vladarjev je velikega političnega pomena.

Albanija.

Tajni komite.

„Tanin“ poroča, da je obstojal v Monastirju tajni komite, ki je pod imenom „Hižni Vavan“, to je „Zaščito domovine“, vodil v turški armadi revolucijsko propagando.

Zahteve upornikov.

„Silah“ poroča, da so stavili vodje monastirskega gibanja naslednje zahteve:

1. Sultan Mohamed se odstavi, prestol zasede Jusuf Izedin-efendi;
2. razpust turške zbornice in sklicanje nacionalne skupščine;
3. varstvo osebne in moralne svobode otomanskega naroda;
4. zakon, ki se vjema z običaji narodnosti države;
5. sedanji kabinet se odstavi, politični voditelji Tavid, Talaar in Halib-bej se za vedno odstranijo iz politike;
6. poravnava sedanjih konfliktov med narodnostmi;
7. ohranitev sultanovih suverenih pravic nad Albanijo;
8. nezmožni funkcionarji mladoturškega komiteja se odstavijo in kaznujejo;
9. komite za edinstvo in napredek se zatre;
10. avtonomija uprave Albanije;
11. popolnoma neomejena svoboda.

Odpošiljanje čet v Macedonijo in v Albanijo.

Do sedaj so v vsem odšli v Bitolj štirje bataljoni na razpolago armadnega inspektorja Fethi paše. Častniki bitoljske garnizije so baje ponovno prosili Fethi pašo, naj upornikom dovolji amnestijo, kar je ta baje tudi obljubil, da bo priporočil vladarju. V Bitolju se dalje širi govorica, da so uporniki v družbi večjih albanskih čet nastopili pot v meri proti Devini. —

Bitoljska garnizija za uporne častnike.

Častniki bitoljske garnizije so imeli pod predstvom armadnega inspektorja Zehki paše in kornega poveljnika Fethi paše shod, na katerem so sklenili odposlati na vojnega ministra brzojavko, v kateri so izjavili, da ne odobravajo desertacije, a se vendar nadejajo, da častniki, ki so pobegnili, ne bodo kaznovani, ako se vrnejo, ker so delali iz patriotičnega čustva.

Prvi bataljoni iz Dardanel poslani divizije so dne 2. t. m. dospeli v Bitolj.

Begunci, katerih število znaša sedaj 20 častnikov, 1 policijski komisar, nekaj orožnikov in 375 vojakov, se sedaj nahajajo pri Gorici.

Govori se, da so se ustašem pridružili tudi nekateri albanski begi.

„Živela revolucija!“

Ogrska opozicija prireja shode, na katerih kličejo: „Živela republika!“ in „Živela revolucija!“

Opozicija je priredila v nedeljo dne 30. junija po raznih mestih v deželi shode, na katerih se je sklenilo osnovati enotno opozicijsko stranko v parlamentu. Grof Appony je govoril na dveh shodih ter povdarjal, da treba magnatsko zbornico odpraviti, ker ne odgovarja več svojemu namenu. Med govorom grofa Apponyja se je čulo klice: „Živela republika!“ in „Živela revolucija!“

Balkan.

Carigradski listi poročajo, da koncentrirajo Avstro-Ogrska vojake v Bosni in Hercegovini, ki so pripravljene, da odkorakajo v Sandžak-Novibazar. A Turki ne smatrajo koraka, ki ga Avstro-Ogrska namerava, za Turčijo nevarnim, pač pa groze Turčiji male balkanske države, katerim se namerava pridružiti še tudi Grška. Avstrija koncentrirajo ob meji zato svojo armado, ker hoče preprečiti, da bi pobegnili begunci na avstrijsko zemljo.

Amerika.

Od dne 25. junija so imeli delegatje druge večje stranke v Združenih državah severnoameriških, demokratje, v Baltimoru svoj sestanek, da bi se zjediniли glede osebe njihovega kandidata za mesto predsednika. Rabili so ravno teden dni, predno so se zjediniли. Izvolitev je padla na Wilsona, ki je bil pa tudi z največjimi upi na vspeh odpoval v Baltimoru. Sijajno je sedaj zmagal nad svojimi tekmeci: Harmonom, Underwoodom in Clarkom.

Kdo je ta Wilson? Že v pričetku volilnega boja so ga slikali kot najvplivnejšo osebo demokratov, ker je že pred poldrugim letom na lahek način premagal republikansko trdnjavo in sedež trustov, državo New-Jersey in jo pridobil za demokrate. Od tega časa naprej je veljal za vodilno osebo. Po poklicu je Wilson profesor narodnega gospodarstva in slikajo ga kot konservativca, ker se je najprej uprl strankinemu kralju Bryanu, a pozneje je pa sklenil z njim mir. Izvajali so iz tega, da ni mož politično samostojen, ali je pa politično neodkritosrčen. Glede trustov je Wilson mnenja, da se ne sme kaznovati zlorabe trustov z njihovim razpustom, ampak kaznovati se mora kaznivost na kaznjencu samem. Glede vprašanja tarifov je kot demokrat za finančno carino, iz katere se bi naj pokrili vladni stroški. Republikanska vera, po kateri bo obogatela država, če bi se le obogatila industrija, je po njegovem reku kriva vera; Wilson smatra varnostne carine za neko posebno ugodnost za nekaterne na račun mnogih drugih. Splošno ga pa cenijo tudi njegovi nasprotniki kot moža globoke učenosti in resne npravnosti, ki bi delal čast „beli hiši.“

Njegov up, da zasede mesto predsednika, ni ravno majhen, ker se je razcepila stranka republikancev v dva tabora in ker je nasprotstvo med Rooseveltom in Taftom dovedlo do neizogibnega razdora v taboru republikancev. Do usodepolnega dneva volitve, do 5. novembra, je pa še precej časa, preseñenja v taboru demokratov tudi niso izključena in bilo bi pač prezgodaj, če bi se že sedaj prerokovalo kaj o novem možu.

Raznoterosti.

Štajerski deželni zbor.

Graška „Tagespost“ piše v svoji včerašnji številki:

„Kakor izvemo, se vrše nova pogajanja, da bi se spravil naš deželni parlament v jeseni do delamožnosti. Tozadevni pogovori, ki trajajo že nekaj tednov sicer nimajo oficijelnega značaja, toda do zdaj nimajo neugodnih vspehov. O tem sedaj kaj več javiti, bi bilo neprimerno. Če bi pa deželni zbor tudi v jeseni ne bil delazmožen, je razpust istega sklenjena stvar.“

Na delo za proslavo Antona Slomškega! Dan 50. letnice smrti Antona Martina Slomškega se bliža. Povsod proslavimo velikega verskega in narodnega buditelja Slovencev, povsod naj se vrši njegova proslava v znamenju naše narodne obrambe, katere početak je bil Anton Martin Slomšek. Kaj pomeni Slomšek za Slovence, ve vsak zaveden Slovenec. Bil je slovenski apostol, narodni učitelj, buditelj in voditelj, mož, ki ga je poslala nam Slovincem božja previdnost. Po Zveličarjevem vzgledu je hodil skozi ljudstvo, deleč mu dobrote. Niso bile to „drobtinice“, kakor jih je ta skromni mož sam imenoval, bili so veledari za naš narod, za katere mu mora biti ves narod hvaležen. Slovenska Straža je razposlala poziv po slovenski zemlji k dostojni proslavi Slomškovih 50letnic. Vsa naša slovenska društva, ganita se! Vaše prireditelje morajo biti v tem letu v znamenju Slomškovih 50letnic! Organizirano slovensko ljudstvo v tem letu pod Slomškovo podobo, pod Slomškovo zastavo! Vsaka teh priredb bodi v korist Slovenski Straži, v korist dela, ki ga je začel Anton Martin Slomšek. Lepa je Slomškova proslava prihodnje nedelje na Viču in pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, dopoldne, za društva in vse ljudstvo prirejena v cerkvi, kjer se v primernem govoru slavi apostolsko delovanje škofa Antona Martina Slomškega. Neizmerno je to koristno za versko zavest ljudstva, zato bi naj tudi drugod sledili temu lepemu vzgledu. Popoldne naj bi bila velika ljudska

slavnostna prireditev. Slavnosti primeren govor in druga navodila se dobe pri Slovenski Straži. Pri Slovenski Straži se dobe tudi slavnosti primerne deklamacije, slavnostna kantata Foersterjeva za moški zbor (partitura 2 K), razglednice, Slomškovke koleke itd. V 14. dneh izide tuki slavnosti primerne igra, ki se jo bo lahko uprizorilo povsod in ki jo piše odlični pisatelj. Zato že sedaj povsod določite dneve Slomškovih proslav in pišite po navodila pisarni Slovenske Straže v Ljubljani. S to proslavo proslavimo naše ljudstvo v boju za ono, kar nam je že po besedah Slomškovih drago kot svetle oči: „za vero katoliško in pa besedo materno.“ Povsod na delo z geslom: Slomšku v proslavo! Katoliškemu slovenskemu ljudstvu v obrambo!

Iz davčne službe. Prestavljen je gospod Štefan Suc kot davčni kontrolor iz Sevnice ob Savi v Konjice.

Osebnostna vest. Ministerijalni tajnik dr. Karol Dernovšek je izstopil iz državne službe in vstopil k Anglo-avstrijski banki, kjer so mu podredili večji oddelek.

Iz finančne službe. Finančni tajniki dr. Josip Seibert, Adolf Klodič vitez Sabladovski, Viljem Sieber in Robert Formacher pl. Lillenberg so imenovani za finančne svetnike, finančna komisarja dr. M. Wagner in dr. Rudolf Richter-Trummel pa za fin. tajnika.

Iz šolske službe. V stalni pokoj so stopili: Julij Sadnik, učitelj v Št. Petru pri Preboldu; učiteljica Ivana Tramšek v Sromljah in nadučitelj v Letušu, Karol Maršič. Imenovani so: Provizorična učiteljica v Dobrovcih, Cecilija Kocbek, za stalno učiteljico istotam; stalni učitelj v Rečici, Franc Zemljčič, za šolskega vodjo v Solčavi, in stalni učitelj v Marenbergu, Ernest Kompost, za nadučitelja pri Sv. Ožbaldu na Dravi.

Nova tajna svetnika. Cesar je imenoval ministra javnih del, dr. Trnko, in poljskega ministra-krajanca Dlugosza, za tajna svetnika.

Cez noč zamore obogateli. Kdor kupi turško srečko v korist Slovenski Straži, in ž njo pri žrebanju dne 1. avgusta t. l. zadene glavni dobiček 400.000 frankov. Mesečni obrok znaša samo 4 K 75 vin. Vsak naročnik dobi eno srečko v korist revnim otrokom z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 K zastoni. Pojasnila daje za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana.

Ribnikarjeva afera pred sodiščem. Včera se je pričela pred ljubljanskim deželnim sodiščem kazenska razprava proti tržnemu nadzorniku Ribnikarju. Dolže ga zločina javne nasilnosti povodom znanih septemskih dogodkov v Ljubljani. Državno pravništvo je zahtevalo zaslišanje 27 prič in je predložilo pismene izpovedi 19. prič. Včera je bilo zaslišanih 9 prič; njihove izpovedi so za Ribnikarja precej obtežilne, spravljajo pa tudi ljubljanski magistrat in mestno policijo v kaj čudno luč. Državni pravdnik Neuberger pravi, da je bila uradna ovadba ljubljanske policije o demonstracijah uradno črtana in popravljena, in mestni stražniki niso tako govorili, kakor bi bili morali, ker se je na-nje direktno vplivalo bodisi od strani župana, bodisi od drugih merodajnih faktorjev. Vse priče izpovejo, da je imel Ribnikar pred ljubljansko kazino nagovor na množico, kjer jo je hujskal, da je razbijala šipe in predrla policijski kordon. (O nadaljnem poteku razprave in o razsodbi bomo poročali.)

Liberalno! Ribnikar, nekdanji največji gromovnik proti Nemcem, najneustrašenejši boritelj proti Nemcem, je izjavil v svojem zagovoru pred sodiščem, da ni imel nikdar slabih namenov napram Nemcem. „Ako bi bilo to res, bi bil moral vendar razdreti svoje razmerje do neke Nemke.“ — Brez komentarja.

Liberalna stranka priredi v nedeljo, dne 7. t. m., shod svojih zaupnikov v Ljubljani. Na dnevnem redu so referati o splošnem političnem položaju itd. Tudi za organizacijo liberalne stranke po deželi se bodo zavzeli na tem shodu. Prišli bodo razni „skalarji“, prišli Ribnikarjevi „mrokronski kmetje“ — brez Ribnikarja, tudi naš Kukovec bo peljal — menda le oba urednika „Narodnega lista“ — v Ljubljano svoje somišljenike. Kakor pa je pri liberalcih navada, bodo začeli shod z velikim ljudskim popivanjem, a delo z „mačkom“ in gotovo zavestjo o svojih neuspehih. Na birati hočejo za „Narodni sklad“, menda, da pokrijejo velike rane svojih denarnih zavodov. Ljudstvo z dežele jim je dobro, da bi jim nosilo skupaj denar tja, kjer razdevajo liberalni odvetniki, razni profesorji in drugi patentirani demokrate ljudske žulje. Primerjaj Zadržno zvezo v Celju, Glavno posojilnico v Ljubljani itd. — „Slov. Narod“ vabi na veselico na čast (zelo dvomljivo!) zaupnikom liberalne stranke, kakor komedijant za vstop v svojo menežerijo, kjer se vidi cel svet in še tri vasi povrh. Liberalna stranka hoče še enkrat zarajati, predno pogine.

Štajerčijanci, seveda samo nekateri odličnejši, se, kakor izvemo, tudi udeležijo liberalnega shoda v Ljubljani. Povabljeni so iz hvaležnosti, ker so pri mnogih volitvah našim štajerskim liberalcem bili tako zvesti zavezniki. Naglove za vabila so dali deloma dr. Kukovec in baron Moscon, ki sta od lanske volilne kampanje v brežkem okraju debela prijatelja, deloma skupni kandidati liberalcev in štajerčijancev Werdnig, ter za pujski okraj Linhart, ker ozke vezi med štajerčijanci in plojaši od zadnjih volitev še vedno obstojajo. Posebno točko na veselici, ki se vrši ob priliki tega shoda, bo tvoril nastop dr. Kukovec, ki bo preobračal kozolce. Za glavnega blagajnika reorganizirane liberalne stranke bo izvoljen odlični štajerski liberalci Jurij Plevnik, da mu

ne bo treba skrbeti za učobno življenje z raznimi temnimi manipulacijami. Kakor vse kaže, bo vzreel iz sedanjega liberalnega pepela res pravi liberalni feniks, to je tak tič, ki spada v pravljice. Ravno tako spada namreč v pravljico, da bi bil še kakšen pameten človek na Slovenskem liberalci.

Razmere na graški univerzi. Dne 4. julija je vložil dr. Fr. Jankovič interpelacijo radi postopanja graškega rektorata v zadevi predavanj lektorja Ferdinanda Stella o govorniški umetnosti. To predavanje se je hotelo omejiti samo na Nemce, Slovane in druge narodnosti pa izključiti. Vprašal je ministra za uk in bogočastje, je li hoče za to skrbeti, da se te nepostavnosti na graški univerzi enkrat za vselej odpravijo, nadalje, da se teroristični nastopi nemških buršev na tleh vseučilišča definitivno zabranijo? — K tej interpelaciji izvemo še od druge strani. V sled profeta slušateljev nenemških narodnosti, ker so predavanja izključno le za Nemce, je odgovoril dekanat graške filozofske fakultete že 29. aprila t. l. tako-le: „Die Teilnahme an den Übungen des Herrn Lektors F. Steil, welche der rednerischen Ausbildung in der deutschen Muttersprache gewidmet sind, ist auf Hörer deutscher Zunge beschränkt, das ist auf solche, bei denen die vollkommene Beherrschung des Deutschen in sprachlicher Hinsicht als gegeben vorausgesetzt werden kann. Sollte sich für die Abhaltung ähnlicher Übungen für nicht deutsche Studenten ein Unterrichtsbedürfnis ergeben, so werden seitens des Professorenkollegiums der philosophischen Fakultät entsprechende Anträge an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht gestellt werden.“ — K temu premodremu odloku dekana Fritscha moramo pristaviti pojasnilo, da so nemški burši sklenili, da preprečijo s silo vsako drugo podobno predavanje, da pa tudi nikakor ne dovolijo, da bi se sploh udeleževali nenemški dijaki Steilovih predavanj. Kakor videti, so nenemški dijaki na graškem vseučilišču še vedno „vogelfrei“.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu je prosilo c. kr. poštno-hranilni urad na Dunaju, da bi se v naslovu čekove prejemnice poleg slovenskega imena društva njegov sedež označil s slovensko besedo „Gradec“, ali pa vsaj dvojezično: „Gradec-Graz.“ Ta prošnja se je pa odklonila z motivacijo, da je označba „Graz“ edina oficijelna, v uradnih seznamih poštah in, brzogajnih uradov se nahajajoča. Ker so ti razlogi neresnični, krivični in nezgodovinski, so slovenski poslanec Hrvaško-slovenskega kluba podpirali tozadevno prošnjo Podpornega društva na trgovinsko ministrstvo in zahtevali vporabo označbe „Gradec“ v uradnem poslovanju s Slovenci.

Za „Slovensko Stražo“ je daroval prvi dvokronski novic gospod Ivan Hrastnik, pošestnik v Spodnji Poljskavi.

Nevihte in neurja.

Od vseh strani prihajajo poročila o silnih nalivih, toči in viharju. Zalostno je, če človek sliši in čita, kako je bil ves kmetov up v nekih minutah uničen, kako so rušili nebrzdani elementi, mandrali in mnogokje zahtevali še človeških žrtev. To zadnje se pri nas sicer hvala Bogu še ni pripetilo, toda udarec, ki je že zadela nekatere pokrajine Spodnjega Štajerija, je zelo občuten. Od kar ljudje pomnijo, ni bilo še take toče v Framu in okrog Pragarskega pri Slovenski Bistrici kakor v torek, ko je v teh lepih in rodovitnih krajih vse uničila. Poslanec Pišek je že vložil v državnem zboru nujni predlog za podporo po toči poškodovanim posestnikom v mariborskem in slovenjebistriškem okraju in je ukrenil vse potrebne korake, da se bo po možnosti ublažilo težak udarec, ki je zadela ubogo ljudstvo.

V naslednjem prinašamo poročila o toči in neurjih doma na Štajerskem, kakor tudi o elementarnih neizgodah drugod po svetu.

V Račjem pri Pragarskem je v torek takoj popoldne toča vse pobila. Našli so pošamezne komade, ki so tehtali po 40 dkg.

Fram. (Strašna toča.) Krašni Fram, kje je sedaj tvoja krasota? V tua je poteptana! Vinogradi vi, framski, in ponosni bregovi, upostošeni ste kot dreve po zimi. Koliko zlatih grozdov — do 30 na enem trsu — je vinska trta ponujala Framčanom; a ti grozdi so odsekani od trte in v zemljo pomandrani! Kakor bi trte s kropom polil . . . In framski bujni vrtovi z raznovrstno tako potrebno zelenjavo — ni jih več — zelje, grah, solata, murke in vse drugo za kuhinjo neobhodno potrebno, vse je v zemljo zabito, kakor bi je bilo zabilo turško konjsko kopito. Sadje, državna cesta, vodeča iz Slivnice proti Slov. Bistrici, je posuta z jabolkami in listjem — s tem je vse povedano. Naše polje — oj, kako bogato žetev nam je obetalo, a rž je zmlaćena na njivi, pšenica posekana v zemljo, oves, jari ječmen, turščica, krompir, fižola, no, in vse drugo — vse je spravila toča, — kmetom ni treba ničesar spravljati. To vse je spravila v svoje brezmejne žitnice dne 2. julija ob ½1. uri popoldne. 32 let nam je prizanašala, a menaj je bila polna, zato nas je vdarila; saj nekateri — in letih je mnogo, — ne poznajo več ne petka, ne sretka. Vsako nedeljo meseca junija je kar mrgolelo ljudi na travnikih — med službo božjo!!! Celo kosili so med službo božjo! Nek mariborski oholi Nemeč je še imel na Petrovo 30 ljudi med službo božjo na svojem travniku! Tudi boljši ljudje se ne menijo veliko za Gospodov dan ob času košnje. Prav je imela neka

vrla kmečka žena, ki je rekla: „Čudno je le, da kamenje ne pada vsak dan na nas, ko pa ljudje tako malo držijo na Boga!“

Orešnjevec. Tu je dne 2. julija divjala ob 1. uri popoldne grozovita nevihta. Padala je kot jajce debela toča. V polovici župnije je ljudem vse uničeno.

Cirkovce. Če se voziš z železnico od Pragarskega proti Slov. Bistrici, vidiš na levo in desno na tisoče travnikov. V torek dne 2. t. m. se je jutraj prikazalo solnce in vse je šlo na travnike kositi in sušiti; lepo se je sušilo in z veseljem je gledal posestnik, kako bo srečno spravil pod streho svoje seno. Okrog pol ene ure opoldne pa pridrve črni oblaki izza hribov, grozno rožljanje je bilo v strašnih oblakih in v trenutku se vsuje suha toča, debela kakor kurja jajca. V par trenutkih so bili travniki pokriti z ledom, stoječa in pokošena trava pa v zemljo zabita. Ljudje so iskali zavetja pod vozovi in mostovi, voli in krave so tulili, konji se trgali od vozov, na katere so bili privezani, dirjali kakor divji po travnikih in skakali čez široke jarke. Oni, ki so še hoteli uiti pod streho od oddaljenih travnikov, so obstali z vozovi na potih in čakali konca strašne ure. Nekateri so konje odpregli od vozov, da jih spravijo le količkaj v zavetje, toda ni jih bilo mogoče obdržati, iztrgali so se in oddivjali na vse strani. Bilo je, kakor da se bliža sodnji dan. Neki stari mož je rekel, ko je obupan gledal za svojimi zdivjanimi konji: Star sem že, pa takšne toče še nisem videl, pa to ni toča, to je sam led. Nekdo drugi je rekel, da bi lažje hodil po brani narobe obrnjeni, kakor pa po s takim ledom pokritem travniku. — Ogromno škodo je napravila ta strašna ura na polju v Strgojnci in Sikolah, nekoliko tudi v Pongrcah, kjer so poljski pridelki do mala vničeni. Na tisoče je zdrobljene še strešne opeke in hiše so skoro brez strehe. — Ubogi kmet brez sena in živeža in strehe! Toče in hudega vremena, reši nas o Gospod!

Na Murskem polju je v torek tudi padala toča. Napravila pa k sreči ni toliko škode kot drugod.

Na južnem Ogrskem so silni nalivi. Reke prestopajo bregove in povzročajo ogromno škodo.

Bosna.

Tudi iz Bosne poročajo o velikih nalivih. Dolina Vrbas je preplavljena. Pri povodnji v Čerlenki je bilo 500 hiš razdejanih. Škode je nad 2 milijona kron. Nad mestom Jagrom je divjala huda nevihta ter je udarila strela v verando neke vile, ubila hišnega gospodarja in njegovo ženo ter 4 otroke pa samo omamila. Strela je udarila še v drugo hišo ter zadela nekega poštnega uradnika, ki je zblaznel.

Velik vihar v Kanadi.

V nedeljo, dne 30. junija, je divjal nad mestom Regina vihar, ki je napravil ogromno škodo in tudi uničil mnogo človeških življenj. Posebno hudo je prizadel trgovski del mesta, kjer je največja škoda. Več javnih poslopij, cerkva in žitnih skladišč je popolnoma razrušenih. Število ranjenih znaša na podlagi dosedanjih cenitev 200, število mrtvih 50. Največ ljudi je izgubilo življenje pri državni telefonski centrali, ki jo je vihar povsem razdjal; iz njenih razvalin so dosedaj že izvlekli 35 mrtvih trupel. Materijalna škoda, ki jo je prizadjal vihar, znaša 25 milijonov kron.

Drugo poročilo: Vihar v Regini je trajal 3 minute ter je povzročil 11 milijonov dolarjev (55 mil. K) škode. 3000 ljudi je brez strehe.

Štajersko.

Mariborske novice.

Na ženskem učiteljskem šolskih sester v Mariboru se sprejemajo nove gojenke v pripravnico in v I. letnik v petek, dne 12. julija, od 8. do 12. ure. — Sprejemna skušnjava za I. letnik se začne isti dan ob 2. uri popoldne. Pojasnila daje ravnateljstvo zavoda, Maribor, Schmidergasse, št. 15.

Dr. Orosel je eden največjih mariborskih Nemcev. Pri turnarskih prireditvah zadnje soboto in nedeljo je imel kot tak seveda veliko besedo. Pri odkritju Jahnovega spomenika v mestnem parku je imel slavnostni govor. Na pozdravnem večeru v petek zvečer je imel pozdravni govor, ker je bil „Ehrensprecht“ prireditelj. Mož je govoril zelo veliko o nemštvu, zlasti o ogroženem nemštvu na jugu. Kot norčevanje iz mariborskega in sploh spodnještajerskega nemštva se pa mora zdeti to Oroslovo postavljanje z nemštvom, če se pomisli, da je bil Oroslov oče med ustanovitelji mariborske slovenske čitalnice. Znak skozi in skozi preperelega nemštva pač je, da ga vodijo sinovi slovenskih očetov. Kakšne pojme o značajnosti ima takšno nemštvo, ni težko uganiti. Če še dodamo, da Orosel Slovencev ne mara samo kakor govori nemškim turnarjem in pa sličnim elementom, da jih pa zelo rad vidi v svoji pisarni in da se pri slovenskih groših drži principa: non olet, — imamo zadostno sliko o dobrih želedeh raznih „nemških“ voditeljev.

Da ne bo pomote. Včerajšnji „Slov. Gospodar“ prinaša notico, v kateri priporoča romarjem na Trsat gostilno „Sandwirt“ s pripombo, da se tam iz njih ne bodo norčevali natakarice, kakor v neki drugi slovenski gostilni. Ker se splošno govori, da je ta „druga gostilna“ Narodni dom, povemo, da z omenjeno opazko ni mišljen Narodni dom.

V Mariboru se že cel teden smejemo. Zakaj? Kdor se spomni na turnarje, ki smo jih imeli v soboto in nedeljo v naši sredi, se smeje. Tako žalost-

nih prikazni in tako slabe telovadbe, zraven pa toliko otročjega vpitja, kaj takega pa še ni bilo. Če je videl nemški bog Wotan te junake, to se je jokal!

Nesreča. Anton Koren, učenec v Razvanju, je padel pred 3. dnevi s črešnje, in se je zdatno poškodoval.

Surovost. Na zelo grd način je pretečeni petek popoldne pretepal Janez Silak, posestnik v Pobrežju pri Mariboru, svojo ženo Nežo. Brez vsakega pravega vzroka jo je začel s pestjo biti po glavi in jo je večkrat sunil, tako, da si je žena poleg več lahkih ran natrla še rebra; rešilni voz jo je moral odpeljati v bolnišnico.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali p. n. naslednji dobrotniki in dobrotnice: Skuhala Pet. nabral na gostiji Veselice 6 K 20 v; Anton Slander, častni kanonik, mesto venca na krsto svojega brata P. Emerana 25 K; dr. Jožef Georg, advokat, mesto venca na grob nadsvetnika Jožefa Rotnerja, 20 K; dr. Lemež 10 K; dijaška predstava slovenskih gimnazijcev v Slovenski Bistrici 200 K; Jožef Čizek, dekan, 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero: Bog plati!

„Slovenska Straža“ ima v pondeljek dne 8. t. m. svoj družinski večer v gostilni gospoda Inkreta na Lajteršberški cesti. Pridite!

Studenci pri Mariboru. Veselja našega Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v nebeljo dne 7. t. m. v Lembahu se obeta dobro obnesti. Tamošnji domačini in Mariborčani pridejo v obilnem številu, da pokažejo, kako visoko cenijo moža-delavca, ki vkljub vsemu pritisku ostane, kar ga je naučila mati, Slovenec. Tudi mi studenski Slovenci bomo šli polnoštevilno v Lembah. Zakaj bi si enkrat ne privoščili po težkem delu nekaj prijetnih uric!

Ptujske novice.

Umril je v Rogoznici pri Ptujih po 3letni mučni bolezni gostilničar Bračič.

Utopljenec. Dne 3. t. m. so potegnili v Budini iz Drave nekega utopljenca.

Celjske novice.

Nepojasnjen dogodek. Te dni so pripeljali v celjsko bolnišnico devetletnega kmečkega dečka Jožefa Blasutta iz Šmartnega v Rožni dolini, težko poškodovanega. Fant je vsled svojih ran v bolnišnici umrl. Pravijo, da so ga neki fantalini tako hudo pretepli.

Samoumor. Obesil se je v gozdu v bližini restavracije „Waldhaus“ pri celjskem mestnem parku železnični adjunkt Ivan Berg. Star je bil 32 let. Pogrešali so ga že cel teden. Pravijo, da se mu je — zmešalo. Ta samoumor spravljajo nekateri v zvezo z že znanimi kupčijami z voznimi listki na južni železnici.

Smrtna kosa. Tukaj je dne 3. t. m. umrl mestni mitničar Maks Benesch. Kot rojen katoličan je prestopil v luteriš vero. Bil je strasten in zagrozen nasprotnik Slovencev.

V zadevi nemško-italijanskih vstopnic na peronu kolodvora v Celju so intervenirali pri železniškem ministrstvu poslanci dr. Jankovič, dr. Korošec, Ivan Roškar in Miha Brenčič. Energično so protestirali, da karte v slovenski pokrajini nimajo slovenskega besedila.

Strela ga je ubila. V nedeljo dne 30. junija popoldne je po Spodnjem Štajerskem nastalo hudo neurje. Med nevihto je kegljalo v kegljišču Šancove gostilne pri „Divjem možu“ na Spodnji Huđinji v celjski okolici več fantov. Med njimi je bil tudi vrtnar Franc Bräu. Naenkrat je na kegljišču udarila strela. Franc Bräu je bil od strele zadet in je obležal takoj mrtev. Drugim se ni nič zgodilo. Truplo so takoj spravili na mrtvašnico na celjsko-okoliško pokopališče.

Ljutomerske novice.

Iz davčne službe. Davčni upravitelj g. Al. Kovačič je premeščen v Maribor.

Na kamenščaku pri Ljutomeru je umrla gospa Ter. Prelog, bivša gostilničarka v Noršincih, v 75. letu svoje starosti. Pokojnica je mati malonedeljskega učitelja g. J. Preloga. N. v m. p.!

Nočni nemiri. V našem trgu se za nočni mir bore malo skrbi. Vajenci in hlapeci kričijo po ulicah še pozno v noč, da ni mogoče spati. Prosimo slavno županstvo, naj svojemu redarju zaukaže, aa postopa v tem oziru bolj strogo.

Toča se je vsula dne 2. julija po Murskem polju, ki je povzročila precejšnjo škodo. Vsled vednega deževja se ne more spravljati košenina. Žito je poleglo, da bo huda žetev. Da bi le že nastopilo stalno vreme!

Ormoške novice.

Vreme je v ormoškem okraju zelo nestalno. Ne mine skoraj dan, da ne bi deževalo. To kmetovalce posebno pri senu in pri škropljenju v vinogradih ovira. Tudi toča je že zopet obiskala naše pokrajine. Osobito okoli Sv. Miklavža je precej oklestila. Takih in sličnih hudih elementarnih nezdoh nas Bog obvaruj!

Slomškova slavnost. Mladeniške zveze in slovenska katoliška izobraževalna društva v ormoškem okraju, pozor! Prihodnje nedeljo dne 7. t. m. se priredi pri Sv. Tomažu blizu Ormoža predpoldan po poznem cerkvenem opravilu velik mladeniški tabor,

ka popoldan po večernicah je pa prireditev „Slovenske Straže“ s tamburanjem, petjem in govori. Vse cenjene mladeniške zveze v ormoškem okraju, kakor tudi v sosednjem okraju, so vabljene, da se tega le mladinskega shoda polnoštevilno udeležijo, kajti cerkveno opravilo in slavnostni govor pri cerkvi bo v rokah slovenskega mladinskega organizatorja in buditeja slovenskega ljudstva, velečastitega gospoda dr. Hohnjeca, na kar se mladina še posebej opozarja. Odseki Orla so vabljene, da se udeležijo slavnosti v kroju. Tudi dekleta se vabijo. — Slovenska katoliška izobraževalna društva vabimo, da prirede ta dan izlete k slavnosti „Slovenske Straže“, na kateri bo razen gospoda profesorja dr. Hohnjeca govoril še tudi deželni poslanec častiti gospod župnik Ozmeč. — Agitirajte za mnogobrojno udeležbo. Mladina na nogo! Počastimo spomin velikega škofa Slomškega, kakor je zaslužil, slovesno in s hvaležnim spominom v srcu. Slava Slomškemu!

Nemškutarske predznosti. Zadnji čas se zopet kmetje pritožujejo, kako da so vsiljivi nekateri tukajšnji trgovci s ptujsko cunjo. Ako pa je kdo tako možat in odlöčen, da se jim upa nekaj resnic zaradi „Štajerca“ povedati v obraz, potem je pa seveda ozmerja z „bindišerjem“, ali pa mora slišati druge neljubeznjivosti. Tako na primer se je zadnjič izrazil nek trgovec: „Čakajte, kmetavsi, za Štajersko bo tudi napočila tista doba, ko bodo edino tisti prišli kaj naprej itd., katero bodo z našo (nemškutarsko) stranko držali!“ Z ozirom na take in slične nesramnosti od strani nemškutarjev rečem vam, slovenski kmetje: Skrajni čas je menda že, da dajste na take in slične napade na pravice slovenskega naroda odlöčen in edino umesten odgovor. Ali je res kje zapino, da bi se morali naši narodni nasprotniki od naših denarjev debeleti, ali hočemo še vedno rediti gada na lastnih prsih?!

Liberalcem v album. V Prago na vsesokolski izlet je šlo iz našega mesta pet oseb. To je sicer privatna zadeva dotičnih oseb, toda vse eno bi mi svetovali tem glavnim stebrom ormoškega slovenstva, da bi se naj raje pobrigali bolj za slovenski živelj, ki v našem mestecu leto za letom bolj peša in morebiti že raje za take namene darovali kako kronico, ako jih imajo preveč. Toda da bi se to zgodilo, ne verujemo, saj naše liberalce dobro poznamo. Častitega gospoda kaplana, ki je za probujo slovenstva v Ormožu storil res zelo veliko, so na primer v odgovor po liberalnih časopisih napadali. Napredna in liberalna olik!

Drugi kraji.

Hoče. Naš vrl rodoljub gospod G. J., krčmar in posestnik, je daroval svoj prvi dvokronski novce „Slovenski Straži.“ Posnemajmo!

Hoče. Naša podružnica „Slovenske Straže“ priredi v nedeljo dne 14. t. m. ob enem s podružnico „Slovenske Straže“ pri Sv. Magdaleni v Mariboru poučno predavanje. Govoril bo odlöčen govornik iz Maribora. Na dnevnem redu je tudi petje. Vstopnina znaša 20 vinarjev, ki se porabi v prid „Slovenski Straži.“ Začetek ob 3. uri popoldne pri gospodu Jož. Rojku.

Vurberg. Dne 16. junija t. l. se je poročil v župni cerkvi Sv. Martina pri Vurbergu tukajšnji vrl mladenič Jožef Rojko z mladenko Nežiko Klemenčič. V veseli družbi na ženinovem domu je po kratkem govoru šmartinskega gospoda organista o pomenu „Slovenske Straže“ nabral mladenič Jakob Felicijan 6.36 K za „Slov. Stražo.“ Živijo!

Kamnica. Kakor v prejšnjih letih, bo tudi letos sestanek dekliških Marijinih družb iz mariborskega mesta in okolice v Kamnici in sicer v nedeljo dne 14. t. m., na sedmo nedeljo po binkoštih. Vrši se po sledecem redu: Ob 9. uri dopoldne sprejem pri križu šolskih sester, slovesna procesija v cerkev, letam sv. obhajilo. Ob 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Od 11. ure do 12. ure popoldne sestanek v Mariškovem vrtu. Ob 2. uri popoldne sprejem Marijinih družabnic iz stolne župnije. Ob 2. uri pridiga in slovesne večernice. Potem zopet sestanek v Mariškovem vrtu. V proslavo sv. Rešnjega telesa in Marijino se vabijo k obilni udeležbi Marijini otroci!

Lembah. V nedeljo gremo vsi k veselici studenskih Slovencev, ki se vrši na vrtu gospoda Feliksa Robiča ob 5. uri popoldne. Pridejo tudi gostje iz Laznice, Bistrice in Ruš.

Jarenina. Dne 28. t. m. se vrši tukaj velik Slomškova slavnost, katero priredi tukajšnje Kmečko bralno društvo v spomin 50letnice smrti velikega narodnega buditelja. Začetek ob 3. uri popoldne po večernicah. Spored: 1. Govor, govori profesor dr. Anton Medved iz Maribora. 2. Igra „Občinski tepček“: igrajo člani bralnega društva s sodelovanjem dijaškega tamburaškega zbora. Vmes poje domači pevski zbor. 3. Kavarna. Slovenci iz Slovenskih goric, zlasti pa še sosednja slovenska društva: dne 27. julija v Jarenino, da izkažemo dostojno čast velikemu narodoljubu!

Spodnja Poljskava. Vrla mladenka Marija Kandler je nabrala med našo mladino 16 K za „Slovensko Stražo.“ Navdušeni mladenki prisrčna zahvala. Živelj posnemovalci in posnemovalke!

Pragarsko. Kakor smo zadnjič poročali, je bil pri nekem tepežu na Pragarskem Štefan Rudolf ranjen in odpeljan v Maribor v bolnišnico, kjer je pa vsled zadobljene rane na trebuhu v torek dne 2. t. m. umrl.

Pušcava. Neki italijanski krošnjar po imenu Janez di Lenardo je prišel v torek zvečer v krčmo Eichholzer v Puščavi in je prosil tam za prenočišče. Gospodar mu je dovolil, da sme na senu prenočiti. Vsled teme je pa Lenardo padel s hleva na tla in si je strl hrbtišče. Ranjenca so odpeljali v mari-borsko bolnišnico.

Slov. Birtrica. Nov političen prerok je vstal med nami. Naselil se je lansko leto nov odvetnik v našem mestu, dr. Siegfried Janeschütz. Kakor kaže ime, je mož pristen German, njegovo nemško ime bi pomenilo slovenski kakšnega „Schütza“, ki Janeza strelja. Predzadnjo soboto je pa ustrelil nekaj drugega. Ko so kurili slovenjebistriški „nemški“ očetje kres, je imel ta mož v žaru goreče smole „sijajen“ guč. Povzdigoval je nemško misel in kazal, kakšna nevarnost predi bistriškim Nemcem, češ, „die windischen Hetzplaffen haben am 9. Juni mit Hilfe der Marburger Studenten einen klerikalen (!) Sokol gegründet.“ Mož je menda to povdarjal vsled pomankanja drugih besed. Dijakom na ljubo odgovarjamo temu možu to-le: „Če kdo hoče javno govoriti, naj vsaj poprej poizve resnico, ali pa je gospod doktor mislil, da je za njegove poslušalce vse dobro. Tisto veselico so pa priredili dijaki za mari-borsko dijaško kuhinjo. Ker pa očividno temu možu manjka predmetov za govore, mu svetujemo, naj govori prihodnjič, kako se marsikak pravi German dobro redi ob skoro izključno slovenskih groših. Bi znalo biti zelo zanimivo, zlasti, če bi se razjasnil čudežen pojav, kako da takim „hudim Nemcem“ slovenski denar nič ne smrdi.“

Poljčane. V nedeljo dne 30. junija je umrla po dolgi in mučni bolezni gospa Frančiška Gajšek, soproga gostilničarja. Pogreb se je vršil v torek dne 2. t. m. ob mnogobrojni udeležbi. — Naj v miru počiva!

Sp. Porčič. Pretečeno nedeljo je nastal v krčmi Čeh v Sp. Porčiču tepež, pri katerem je posestniški sin Vinko Korošec 35letnega tesarja Antona Kurbusa z nožem večkrat sunil v levo in desno roko in ga težko ranil.

Šetarova. Ludvik Kikl, učenec v Šetarovi, je padel pred nekaj dnevi z murbe in si je strl levo nogo. Dečka so odpeljali drugi dan v bolnišnico.

Sv. Jakob v Slov. gor. Dne 30. t. m. ob 11. uri dopoldne bo pri okrajni sodnji v Mariboru, soba št. 27, dražba posestva Jerneja in Amalije Gornik v Somatu. Posestvo je sodniško cenjeno na 945 K 60 vin.

Konjice. Bralno društvo in Dekliška zveza priredita v nedeljo dne 21. t. m. zanimivo igro: „Junajske Blejke“ s petjem, deklamacijami ter govorom o življenju in delovanju škofa Anton M. Slomška. Govoril bo prečastiti profesor gospod dr. Anton Medved iz Maribora.

Dobrna. Bralno društvo vabi k igri, ki jo prirede dekleta Dekliške zveze v nedeljo dne 7. t. m. po večernicah. Na vspredu je tudi govor in deklamacija. Pridite, sosedi somišljeniki, ne bo vam žal! — Vstopnina je: I. sedeži 1 K, II. sedeži 40 vin., stojišča 20 vin.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Krido je napovedal tukajšnji trgovec Vincenc Balon. Pasiva znašajo 15 tisoč kron. Pri sodniški obravnavi dne 1. t. m. mu je prisodilo sodišče eden mesec strogega zapora.

Jurkloster. V nedeljo dne 7. t. m. ima mladeniška zveza po ranem sv. opravilu poučni shod. Vsi, kateri se zanimajo za mladinsko organizacijo, se prijazno vabijo.

Kapla. Andreja Cenesa, hlapca pri posestniku Andreju Kozjaku na Zgornji Kapli, je pred 14 dnevi udaril v hlevu konj v trebuh in ga poškodoval. Gospodar je hlapca, ker se mu je bolezen zdatno še shujšala, dne 1. t. m. odpeljal v mari-borsko bolnišnico, kjer je tretji dan vsled zadobljene poškodbe umrl.

Koroško.

Roparski umor. Kakih 38 let stari oženjeni posestnik in trgovec z živino V. Pachler iz St. Jurija v Labodski dolini, oče 4 nedoraslih otrok, je od 25. junija izginit. Dne 29. junija so ga našli v nekem grmovju ob cesarski cesti med postajama Rabenstein in Leifling ubitega. Truplo je bilo pokrito z vejami. Pachler je kupil dne 24. junija v Guštanju na trgu par volov, ki so jih našli drugi dan, ker so se pasli v bližini neke kajže. Ker je imel ubiti baje prej precej denarja pri sebi, ki pa ga niso našli pri njem, je upravičen sum, da ga je kdo ubil in oropal.

Železna Kaplja. Tukajšnja podružnica „Slov. Straže“ ima svoj letni občni zbor, s katerim je zaručena tudi Slomškova slavnost, kakor vsako leto v nedeljo dne 7. t. m. v St. Lenartu po božji službi, ki bo ob 9. uri.

Kranjsko.

Za prijatelje prelepega Gorenjskega. Lastnik „Zlatoroga“ ob Bohinjskem jezeru, g. Ravhekar, je napravil novo pot do slapa Savice. Nova pot se odcepi od pota mimo sedmerih jezer na Triglav tri četrte ure hoda v Komarici in vodi prav do žrela, iz katerega priborni Savica. Veličastni skalni skladi in šumeči slap v globočini napravljajo na gledalca najmo-gočnejši vtis. Hribolazcem, ki grede k sedmerim jezerom, in tudi drugim prijateljem prirode, je prav toplo priporočati, da si ogledajo Savico tik izvirka. Pri

zgradbi pota so odkrili zapuščeno delavnico denarja, v kateri so, kakor govore po Bohinju, izdelovali ponarejene dvajsetice.

Krivdorek o nesreči „Titanica“.

Iz Londona se poroča: V sklepnem govoru pred preiskovalno komisijo o katastrofi „Titanica“ je izrekel angleški državni pravdnik sir Rufus Isaacs sledeči uničujoči krivdorek: „Brez vsakega dvoma vemo, da je prejel kapitan po brezzičnem brzozjavu svarilo o nevarnosti ledenikov. Kljub temu ni zmanjšal brzine vožnje od 22 na 8 do 6 vozlov. Če bi bil to storil, bi se sicer ne bilo menda dalo zabraniti, da bi „Titanik“ ne bil trčil ob ledenik, toda ladja bi se ne bila potopila, gotovo pa ne poprej, dokler bi ji ne bila prišla na pomoč ladja „Carpathia“. Tudi predsednik sodnega dvora, lord Mersey, se je pridružil temu krivdoreku in je še pripomnil: Tudi jaz sem mnenja, da se je prigodila katastrofa vsled prenapete vožnje.“

Kakor znano, je izročil kapitan svarilne brzozjavke ravnatelju White Star Linie, Ismay-u, kateri je pa iste brez vsakega ukrepa vtaknil v žep.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za dosego in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno-znano Steckenperd-milo, znamko Steckenperd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobre obnesla Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Narodno gospodarstvo.

Stanje žetev, sadja in vinogradov. Strnena žetev se je obče pričela, tako na primer na Moravskem polju, na Nižje-Avstrijskem in južnem Moravskem, na Ogrskem in tudi pri nas. Slama je sicer lepa in dolga, toda zrno je ponekod medlo in sicer že vsled tega, ker je padlo v zadnjem času preveč deževja. Rž je večinoma lepa, istotako pšenica. Tudi krompir in pesa se v obče lepo kaže. Kmet si le želi, da bi prav kmalu nastopilo toplejše vreme, da se zamore na polju vse bolj primerno razviti. Travniki in deteljišča so prav lepa, posebno v krajih, katerim je prizanesla poljska miš. Vsled mrazovja je le malo zgodnjega sadja. Iz sadovnatih krajev Nižje- in pa Gornje-Avstrijske prihaja vest, da bodo imeli došti hrušek in jabolok; hruševca in jabolčnika ne boje manjkalo, kar je za tiste kraje velika dobrota, ker so imeli v zadnjih letih zelo slabe letine. Vinska trta je odvetela in se kaže v obče boljše, kakor se je pričakovalo. Če ne bosta napravila peronospora in oidium kakšne večje škode, je pričakovati srednje trgateve. Trta sicer ni preobložena z grozdem, toda kakovost obeta biti tem boljša, če prineseta meseca julij in avgust toplejše vreme. Črv letos vinogradom ni posebno škodoval in trta je primerno hitro odevetela. Trti pa preti vsled peronospore velika nevarnost in že zdaj so mnogokje po dvakrat ali še celo po trikrat škropili z galico. Obilo deževja in druge vremenske razmere zelo večajo nevarnost peronospore.

Kilikrompir. V teku treh stoletij, odkar je postala nekaj tako zaničevana rastlina krompir najvažnejša ljudska hrana, so dognali, da se nahaja nič več kakor 33.000 različnih vrst te rastline. Kakor se ravno kar poroča, se je posrečilo profesorju Heckelu v Marzilji na Francoskem s cepljenjem divje krompirjeve rastline (solanum maglia) pridobiti neko posebno vrsto krompirja. S kemičnim gnojenjem zemlje zraste krompir tako debel, da tehtajo po 370—380 gramov. Glede zunanje oblike se ta krompir nič ne razločuje od navadnega, toda ta krompir ni tako občutljiv proti gnilobi in razjedanju po raznih živalicah. Po mnenju omenjenega profesorja bi se dala vsaka slaba letina preprečiti na ta način, če bi ljudje sadili ta krompir v veliki množini. Tako na primer je zrastle na štirijaškem čevlju zemlje 2 kg tega kilijevega krompirja, med tem, ko prejšnje leto vsled uime ni zrastle prav nič krompirja. Ta velevažna iznajdba profesorja Heckela zasluži, da bi ji posvetili nekoliko paznosti tudi naši spodnještajerski kmetje.

Hmelj. Žatec. Tujega hmelja se je le bore malo pokupilo. Cene so tudi tokrat padle in gibale so se med 200 do 260 K per 50 kg. Vneme je bilo v pretečenem tednu za hmeljske nasade ugodno, rastlina se je močno razvila. V obče je stanje hmelja v žatečkem okolišju prav povoljno. — Na vzhodnjem Štajerskem se hmelj prav povoljno razvija. — Na južnem Štajerskem je ugodno vreme v prejšnjem mesecu prav dobro vplivalo na rast hmelja. Ker so pa hmeljski nasadi poprej v rasti ponekod nekoliko zastali, se še niso povsod do sedaj zadostno opomogli.

Razgled po svetu.

Zenska -- vojaški novinec. V izkazu vojaških novincev okrajnega glavarstva v Bađenu na Nižjeavstrijskem, se je med drugimi novinci nahajalo tudi i-

me Avgust B. . . . , baje sin tamošnjega znanega gostilničarja Jožefa B. Z začudenjem je gledal imenovani gostilničar, ko se mu je reklo, da ima sina — vojaškega novince. Dozdeven sin je namreč identičen z njegovo hčerko Avgusto B. Pomotoma se je pri vpisovanju iz matične knjige izpustila črka a, tako, da se je glasilo ime Avgust B. Iz hčerke Avguste so napravili sina vojaškega novince in hčerka Avgusta je dobila poziv, da mora priti pred naborno komisijo. Šele sedaj se je dognalo, da se je pri izpisovanju iz matične knjige vrnila ta mučna pomota.

Grozna železniška nesreča v severni Ameriki. Pri postaji Cerning blizu Novoga Jorka v Ameriki je trčil brzovlak, ki je vozil z brzino 90 km, v neki lokalni osebni vlak, ki je bil natlačeno poln pasażirjev. Vagone lokalnega osebnega vlaka je razbilo na drobne kosce. Ubitih je nad 30 oseb in težko ranjenih nad 100. Podrobnosti nesreče manjkajo.

Poroka avijatika. V Chelmsfordu, majhni vasi grofije Essex na Angleškem, se je pred nekaj dnevi poročil znani angleški avijatik White z Amerikanko Taylor. Iz Henđana, središča londonskih avijatikov, je poletel ženin v eroplanu v Chelmsford. Sledilo mu je v eroplanih tudi več svatov. Po poroki so napravili svati več poletov.

Direktorij za prihodnji teden v Lavant. škofiji.

- 8 Fer. 2. **S. Elisabeth** Reg. Vid. sem. c. a. oia. ppr. lc. Ad Laud. Ps. de Dom. et Suffr. Ad Hor. oia. de Fer. (ad Prim. Prec. I. lc.) a cap. de Col. M. iuxta Dir. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) de seq. (in Brev. vel fol. sep. 5. hui, m. 3. v.) com. praec. (ppr. lc. Compl. de Fer.
- 9 Fer. 3. **S. Antonii Mariae Zaccaria** C. dupl. c. a. Invit. Hym. et B. de Col. Ant. Ps. et V. de Fer. rel. ppr. lc. Ad Laud. et Hor. oia. de Fer. a cap. de Col. Or. ppr. In M. (ppr.) Gl. In 2. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer. a cap. de Col.) com. seq. Compl. de Fer.
- 10 Fer. 4. **Ss. Septem. Fratr. etc.** Mm. sem. c. r. oia. ut heri et ppr. lc. not. etiam ad Land. (Suffr.) et Hor. (ad Prim. Prec. I. lc.) M. iuxta Dir. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) a cap. de seq. (Or. Irfermitatem) com. praec. Compl. de Fer.
- 11 Fer. 5. **S. Pii I. P. M.** dupl. c. r. oia. ut Fer. 3. et in P. L. not. M. iuxta Dir. Vesp. de seq. (ppr. lc., in P. L.) com. praec. tant. Compl. de Dom.
- 12 Fer. 6. **Ss. Hermagorae Ep. et Fortunati Diac.** Mm. dupl. 2. cl. c. r. oia. ut ppr. lc. et in Dir. not. Ad Laud. et Hor. Ps. de Dom. In M. omitt. imper. In 2. Vesp. (Ant. ppr.) com. seq. (Or. Deus, qui nos) Compl. de Dom.
- 13 Sabb. **S. Anacleti Pp. M.** sem. c. r. oia. ut Fer. 4. et ppr. lc. not. M. iuxta Dir. Vesp. (Ant. et Ps. de Sabb., rel. etiam, nisi hab. ppr. lc.) de Dom. com. praec. et S. Bonaventurae Ep. C. E. D. (h. a. simpl., Ant. O Doctor) Compl. de Sabb.
- 14 Dom. 7. **p. Pent.** de ea sem. c. vir. oia. de Dom. (ut in Psalt. et ppr. lc.) Com. (sine L.) Ss. Bonaventurae in L. (et Hor. oia. de Dom.) et M. (ppr.) Gl. (sine 3. Or.) Cr. — Vesp. de Dom. (ut in Psalt. et ppr. lc.) com. seq. et S. Bonaventurae (Ant. O Doctor) Compl. de Dom.

Rek, kateri je resničen, najdemo v pismu nj. prevz. baronice Freytagh-Loringhofen-ove na lekar-narja E. V. Fellerja, ki se glasi: V zaščeno mi je, če Vam pošljem tukaj dopisnico znane pisateljice Pavle Marije Lacrome, iz katere razvidite, da je Vaše domače zdravilno sredstvo „Feller-Fluid“ in „Els a fluid“ zopet bogatejšje postalo za eno novo oznanjevalko. Omenjena gospa mi je tožila o hudih protinskih bolečinah, na katerih je trpela. Steklenica Vašega zdravilnega leka ji je pomagala. Fellerjev fluid, kateri je že čitateljem znan, se dobi edino pristen le v lekarni Fellerja v Stubici, Elzin trg 264, Hrvaško, 12 majhnih, ali pa 6 velikih steklenic stane s poštnino vred le 5 K. Majhna zaloga tega zdravilnega sredstva v hiši pride vedno prav.

Svetovnega pomena je iznajdba profesorja Loeba na podlagi znanstvenih raziskovanj, da krožijo v človeškem organizmu električni toki, in tako tedaj življenje ni nič drugega, nego elektrika in bolezen ni nič drugega, kakor pojenjanje te prirojene elektrike. Tedaj je pa možno, da se s pomočjo elektrike trike zdravijo take bolezni, ki kljubujejo drugim načinom zdravljenja. Dolžnost vsakogar je, da se seznanj s temeljnimi principi zdravljenja poim elektrike. O tem je izšla krásna, 64 strani obsegajoča knjiga, ki se na željo vsakomur dopolnje zastoj in poštnine prosto. Razpošilja jo: „Elektro-Vitalizer“ zdravilni zavod, Budimpešta VI, Theresienring 7, Mezzanin 174.

Blagor človeštva je lekar-narja A. Thierry-ja balzam in centifolijsko mazilo. O svetovno-znanem vspehu istih pričajo premnoga zahvalna pisma. Ta glede zdravilne moči neprekosljiva zdravilna sredstva se ne pokvarita nikdar, prineseta pa vsikdar pomoč in vspeh. V nobeni hiši naj ne manjkata, pač pa je paziti pred ponarejenimi, ki so brez vrednosti in tudi kaznjiva. Thierryjev balzam, 12 malih, ali pa 6 velikih steklenic stanejo 5 K 60 vinarjev in Thierryjevo centifolijsko mazilo dve dozi staneta 3 K 60 vinarjev. Pristno le v lekarni „Angelja varuha“ A. Thierryja v Pregradi pri Rogatecu.

Dijaki se sprejmejo na hrano in stanovanje pri g. Mariji Kober, notarjevi vdovi v Gosposki ulici št 50 v Mariboru nasproti gimnazije.

Izobražena, slovenska, kršćanska obitelj sprejme jeseni majhnega

dijaka

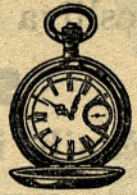
v popolno vskrbo. — Naslov v upravnistvu. 159

Na Dobrni se odda služba **cerkovnika in organista.**

Vse nadrobneje se izve pri kn. šk. župnem uradu Dobrnem. Tudi **hlapec** dobi tam tekojo službo. 158

«Straža» je najuglednejši spodnještajerski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Darila za birmo!

Točna postrežba. Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoceni, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Če si na obroki ilustr. cenik zašlete Gramofone od 20 do 200 K.

- Niklasta remont-ura K 2.50
- Pristna srebrna ura 7.00
- Original omega ura 18.00
- Kuhinjska ura 4.00
- Budiljka, niklasta 3.00
- Poročni prstanj 2.00
- Srebrne verižice 2.00

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 28.

Le pristna s to le 61

varstveno znamko

Rösler-jeva

voda za zobe

je najboljša za zobe.

Dobi se povsod.

Steklenca 72 h.

Hotel Trabesinger

v Celovcu
Velikovška cesta
št. 5

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice. Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko. **Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru** Glavni trg 11k rofovža. 181

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatnine, srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dob zastonj in poštne prosto. Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Mizarska delavnica s stroji
A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 **Maribor** Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Trgovina s specerijskim blagom **Pozor Slovenci!** Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: šrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrež za seno in za o: : : troške postelje itd. itd. : : Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvonove, dvigalnice in transimsije. :

Ivan Ravnikar
Celje
Graška cesta 21.

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in lakov. : : Zaloga nagrobnih in voščenih sveč. : : Zaloga vseh rudniških voda. : : Priporočam sveža, deteljna, travna, poljska, vrtna in cvetlična kaljiva semena. 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

LEKAR-NARJA A. THIERRY-A-BALSAM
edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblasno varovan.

Vesko ponarejenje, posnemanje in prodaja kakoga drugega balsama s podobnimi znamkami se sodniško preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri žolodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekli. K 5.60.

Lekarnarja A. Thierry-a
samo pristno
centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovjivega učinka pri ranah, oteklinah, poskodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tujne snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 3 dozi staneta 3.60 K.

Naročil se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.**
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina
Na debelo! **Na drobno!**

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. Prevzete vse steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah. **Najsolidnejša in točna postrežba.**

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru
reglistrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge
se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti tri mesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilca sama.

Posojila se dajejo
le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 3/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
so vsako sredo in četrtek od 9. do 12 ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenzmi praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo
in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Srečke v korist Slov. Straži

prineso obmejnim Slovincem pomoč, naročnikom v srečnem slučaju bogastvo. Nihče naj ne zamudi zrebanja turških srečk dne 1. avgusta 1912 pri katerem bo vzdignjen glavni dobiček čislh 400.000 zlatih frankov. Vsak naročnik dobi eno srečko v korist revnim otrokom z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 kron zastonj. — Pojasnila daje za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana. 153

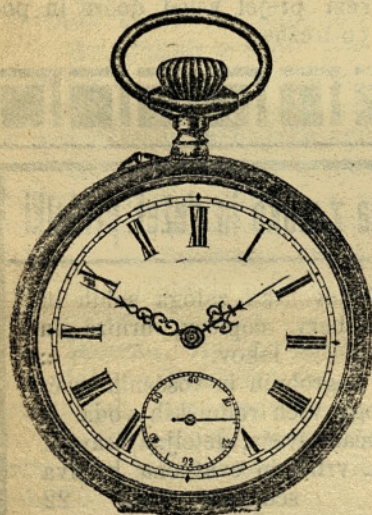
Zdravilišče TOPLICE
na Kranjskem belokrajnska železnična postaja
Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopalni in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli: Jako udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija. 134

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopaljšča

Res lepa je cerkev, veža, kuhinja
le tedaj, če ima ličen in
trpežen tlak,
kakoršen izdelujeta v mnogih vzoreih
Zajec & Horn, Ljubljani
izdeleovanje stopnic,
cevi. - Asbestni škriklj:

•Zenit•**Slovinci pozor!**

Pristna srebrna ura K 7.—
Pristna srebr. ura ženska K 7.—
Pristna srebrna verižica K 2.—
Pristna srebrna verižica
damska K 3-40
Zlata ura K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal rapasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!
Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Krompir, rumeni, rožni in beli, fižol, oves, domačo deteljo, lucerno, čebulček, krmilno peso, korenje, sploh vsa vrtna in poljska semena, zanesljive kakovosti, najboljše vrste se dobijo v **Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki**

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelo! Na drobno!
Istotam se kupi vsaka množina želoda in deteljnega semena domače detelje.

Samozaupnost in krepkovoljnost

označita zdravega človeka, medtem ko bolnega upeha najmanjši telesni in duševni napor.

Če čutite, da vaše zdravje ni povsem povoljno, če trpite na protinu, bolečinah v križu, če težite o glavobolu, o slabem spanju in o motenju v prebavi, tedaj rabite elektrike in doseglji boste presenetljive vspehe.

O zdravljenju potom elektrike smo izdali zanimivo, krasno izdelano, 64 strani obsegajočo, obširno in znanstveno knjigo, katero

zastonj in poštnine prosto brez vsake obveznosti doposljemo. (Za ženske posebna izdaja.)

Obiščite nas, Vam pošljemo brezplačno način našega zdravljenja, ki vam v originalu predočujejo veliko ti-sočev zahvalnih pisem

„Elektro Vitalizer“, zdravilni zavod, Budimpešta VI., Theresienring st. 7, Mezzanin 174

V najstarejši narodni manufakturni trgovini se vsled smrti gospoda

Karola Vanič, Celje
Narodni dom

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!
Velika množina različnih ostankov pod lastno ceno.

Katoličani!
Slovinci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

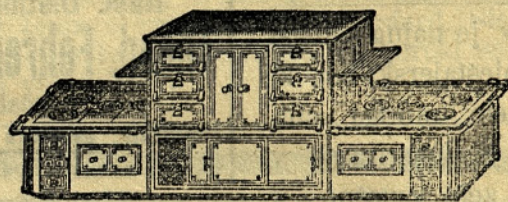
Jos. Macuh
Maribor, Stolna ulica 5
nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk; osobito se priporoča gosp. abiturientom in maturantom za izdelovanje modnih salonskih oblek. Zagotavljam točno in pošteno postrežbo. Cene primerne Zaloga črnega- in modnega blaga, iz solidnih tovarn.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna
semena

voščenih in drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri
staroznani tvrdki

Milan Hočevar Celje
rik farne cerkve.**Tovarna za peči H. KOLOSEUS**
Wels, Goruje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastonj.

Stavbeni in umetni ključavničar. oblast.
koncesioniran vodovodni inštalater

Ivan Rebek, Celje
Poljska ulica št. 14.

Se priporoča za drugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navađne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobova itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zabebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidravličnimi viđri. Izdelujem vsake vrste tehnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvšujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Ne pozabite

Volno, sukno (štofe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najboljše in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

Grajski trg. 1036a Burgplatz.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Podružnica Ljubljanske**Kreditne Banke****v Celju.**

Centrala: **Ljubljana.** Podružnice: **Spljet, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.**

Delniški kapital: **8 milijon kron.**
Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

vloge na vložne knjižice po

od dne vloge do dne dviga.

Renf. davek plačuje banka iz svojega. **čistih**

4 | **1** | **0**
2 | **0**